

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 2/2000 - 39 pàgines

Sessió Ordinària del dia 21 de març del 2000

El dia 21 de març del 2000, dimarts, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 7/2000, el qual, després d'haver estat modificat a l'inici de la sessió, ha quedat com segueix:

1. Examen i aprovació, si escau, de l'esmena a la totalitat presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora, Jaume Bartumeu Cassany i Simó Duró Coma, en representació del Grup Mixt, al Projecte de llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis.

2. Examen i aprovació, si escau, de l'esmena a la totalitat presentada pel M. I. Sr. Jordi Torres Alís, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, al Projecte de llei de regulació dels mòduls aplicables a les entitats bancàries en el marc de la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis.

3. Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Jordi Torres Alís, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, Vicenç Mateu Zamora, Jaume Bartumeu Cassany i Simó Duró Coma, en representació del Grup Mixt, al Projecte de llei de l'impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries.

4. Examen i aprovació, si escau, de l'esmena a la totalitat presentada pel M. I. Sr. Jordi Torres Alís, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, al Projecte de llei d'establiment de la taxa per raó del servei de fe pública notarial.

5. Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Jordi Torres Alís, en representació de l'Agrupament Nacional

Democràtic, Vicenç Mateu Zamora, Jaume Bartumeu Cassany i Simó Duró Coma, en representació del Grup Mixt, al Projecte de llei de taxes judicials.

6. Examen i aprovació, si escau, de l'esmena a la totalitat amb text alternatiu, presentada pels M. I. Srs. Vicenç Alay Ferrer, M. Rosa Ferrer Obiols, i Simó Duró Coma, en representació del Grup Mixt, Miquel Alís Font, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, al Projecte de llei de modificació del Reglament laboral i de disposicions del Reglament tècnic i del Reglament d'aplicació núm. 13 del Règim Andorrà de Seguretat Social.

7. Informe anual del Raonador del Ciutadà.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència del M. I. Sr. Francesc Areny Casal, síndic general, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich
M. I. Sr. Francesc Areny Casal
M. I. Sr. Josep Areny Fité
M. I. Sr. Modest Baró Moles
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Francesc Bonet Casas
M. I. Sr. Miquel Casal Casal
M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols
M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó
M. I. Sr. Antoni Martí Petit
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués
 M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó
 M. I. Sr. Marc Pintat Forné
 M. I. Sr. Jordi Serra Malleu
 M. I. Sr. Enric Tarrado Vives
 M. I. Sr. Joan Tomàs Roca
 M. I. Sr. Jordi Torres Alís
 M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló
 M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
 M. I. Sr. Miquel Alís Font

El M. I. Sr. Síndic General ha excusat l'absència del M. I. Sr. Subsíndic General per motius familiars.

També hi és present el M. I. Sr. Marc Forné Molné, cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Estanislau Sangrà Cardona, ministre de la Presidència i Interior; Albert Pintat Santolària, ministre de Relacions Exteriors; Enric Casadevall Medrano, ministre d'Economia; Pere Cervós Cardona, ministre d'Educació, Joventut i Esports.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, secretari general del Consell General.

(El Sr. Enric Tarrado Vives, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16h15.)

El M. I. Sr. Síndic General:

Abans d'iniciar l'ordre del dia i per tal de facilitar el desenvolupament dels debats proposo la modificació de l'ordre en què es tractaran els punts... Començaríem, doncs, pel punt número 5 que es convertiria en el punt número 1, i correrien, doncs, en conseqüència tota la numeració de la resta de punts de l'ordre del dia.

S'aprova? D'acord.

Passem, doncs, al primer punt de l'ordre del dia modificat, punt número 1, que és:

1. Examen i aprovació, si escau, de l'esmena a la totalitat presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora, Jaume Bartumeu Cassany i Simó Duró Coma, en representació del Grup Mixt, al Projecte de Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 42/1999, del 5 de novembre, i s'hi ha presentat una

esmena a la totalitat per part del Grup Mixt que ha estat publicada al Butlletí número 53/1999, del 27 de desembre.

Passo, doncs, la paraula al Grup Mixt per exposar la seva esmena.

Intervé el Sr. Vicenç Mateu. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, avui jo penso que és una data històrica per a aquesta Cambra, i també per a Andorra. És una data històrica perquè amb els vots dels Srs. consellers lliberals, doncs, finalment hi haurà una imposició general indirecta, tal com ja es va anunciar ahir. Crec que és una data prou important.

Bé, finalment vostès ens donen la raó en allò que nosaltres hem estat dient reiteradament des de l'oposició en aquests anys. Impostos a ningú agrada de posar-ne o de no posar-ne, però, avui, el debat, ja no és si impostos sí, o impostos no, sinó que el debat serà, doncs, quins impostos, quines quantitats, com, qui els haurà de cobrar...

El debat sobre els impostos i el debat sobre l'encaix a Europa seran, al nostre entendre, els dos grans debats que Andorra haurà d'afrontar en aquest procés de maduresa política d'aquests propers anys.

Vostès, malgrat que avui vagin a aprovar la imposició d'aquests impostos indirectes, crec que continuen sense afrontar el debat. Vostès han fet famosa aquesta dita de "qui dia passa, any empeny", i creiem que avui tampoc, vostès estan abordant la qüestió des d'una perspectiva global, sinó que continuen amb la política del pegat.

Miri, per nosaltres quins haurien de ser els impostos? Haurien de ser aquells que complissin dues condicions bàsiques que, evidentment, al nostre entendre, no compleix, doncs, el seu Projecte de llei.

D'una banda, els impostos a Andorra s'haurien d'adequar al precepte constitucional de generalitat i proporcionalitat a la càrrega -és l'article 37 de la Constitució-, i creiem que això no es satisfà amb el seu Projecte de llei, i, en segon lloc, creiem que els impostos que s'haguessin de posar haurien de ser aquells que permetessin -perquè els impostos haurien de ser, també, un instrument de política- el futur desenvolupament econòmic d'Andorra.

Jo crec que, els impostos que avui s'aprovaran en aquesta Cambra, amb els seus vots, doncs, tampoc serviran per això.

Srs. lliberals, com he començat dient, vostès donen, avui, raó a l'oposició. Els impostos eren necessaris, i passada la fase del tabac, -per dir-ho d'alguna forma-

amb aquestes aportacions extraordinàries als ingressos de l'Estat, doncs vostès, avui, han d'afrontar aquesta imposició general indirecta que feia encara pocs mesos deien que no era necessària.

Però, vostès -com deia- continuen amb la política del pegat. Vostès, avui, ens proposen, doncs, de taxar la justícia, ens proposen de taxar la fe pública notarial, ens proposen de taxar... -i ja veurem com s'ho faran perquè no hi hagi duplicitat- les transmissions patrimonials, i, també, fan una mena d'ajustament perquè els bancs -que ja estaven pagant, o que havien pagat- doncs, continuïn pagant, i amb la mateixa quantitat.

Davant d'això, la nostra posició, el que nosaltres haguéssim volgut, la nostra política seria la de fer un plantejament global. Un plantejament global que fos al màxim adaptat a la realitat andorrana, i que consistiria en l'establiment d'un sistema general d'imposició. Un sistema que fos clar, que fos simple, que fos just, i que fos moderat, i, com deia, també, doncs, adaptat a la realitat andorrana... que fos, també, prudent, perquè és evident que és molt fàcil de posar impostos però és, després, molt més difícil de treure'ls, una vegada aquests impostos ja s'han posat.

Aquest sistema impositiu que, com deia, és un instrument de política, hauria de servir per aconseguir quatre objectius:

En primer lloc, doncs, consolidar, definitivament, el finançament de l'Estat. Crec que això no s'aconseguirà amb les lleis que s'aprovaran avui, aquí.

Hauria de servir, també, per donar seguretat jurídica, i creiem que amb aquesta política del pegat es poden aconseguir d'altres coses, però, no donar seguretat jurídica.

I, en tercer lloc, l'eliminació... l'eliminació de l'incertesa del futur fiscal del Principat. Seria bo, que els empresaris andorrans o els empresaris forans que volguessin establir-se a Andorra, poguessin saber, d'entrada, quin és el marc fiscal d'Andorra, i poguessin fer, en funció d'això, les seves previsions.

El que ens trobem, pel contrari, és una política, doncs, de pegats que va a buscar diners, únicament, quan aquests fan falta sense que hi hagi cap visió global.

El quart objectiu i més important, al meu entendre, que ja he avançat abans, és aquest, el bastir un sistema fiscal que permeti el futur desenvolupament econòmic d'Andorra. Un desenvolupament econòmic que per a nosaltres, doncs, passa perquè des d'Andorra es pugui, també, exportar serveis... serveis a un mercat més ampli que el mercat propi

d'Andorra, i que necessitarà, per tant, l'aixecament de l'etiqueta de paradís fiscal, si volem ser competitiu i donar feina a tots els joves andorrans.

Bé, vostès -com deia- estan mancats d'una visió global de país. Aquesta mancança em sembla que es pot mostrar, o queda clarament palesada en el conjunt de la seva política, però, també, en la política impositiva.

El sistema impositiu que vostès -d'imposició indirecta- pensen desplegar és un sistema que s'ha bastit, diguem, a la inversa, com la casa per la teulada. Des de l'any 1990 vostès saben que estem en fals, hauríem d'haver desenvolupat una imposició general indirecta. Aquesta imposició general indirecta hauria de gravar d'un costat els béns, a través d'un IMI; d'altra banda hauria de gravar els serveis, amb un ISI. Aquest IMI, de moment hauria de gravar, a la vegada, doncs, les importacions, i aquí, sí, que el tenim, aquest es va desenvolupar en el seu moment, però després, pel que fa al gravamen dels béns, hauria d'anar acompanyat d'un IPI, d'un Impost sobre la Producció Interior. Aquest impost no està avui en dia, diguem, en marxa, i creiem que, potser, la seqüència lògica seria que després de l'IMI, allò que es desenvolupés... fins i tot encara que només fos per complir amb els compromisos contrets, seria aquest IPI.

Pel que fa al gravamen dels serveis en un país que és, eminentment un país de serveis, doncs, caldria desenvolupar d'una banda aquest impost sobre els serveis indirectes, i en la seva doble vessant dels serveis en general, i dels serveis financers de l'altra. Vostès, doncs, deixen per a més endavant, per a aquests futurs anys el gravamen dels serveis en general, i, en canvi, doncs, fan una llei específica pels serveis bancaris.

A demés, vostès saben que si aquest impost general indirecte que pretén, diguem, posar en marxa aquesta Llei en el futur, s'ha de convertir en una mena d'IVA, i alguna declaració en aquest sentit, doncs, s'ha fet des de les seves files. L'impost, doncs, sobre el sistema financer -sobre els bancs- doncs, en les legislacions d'altres països saben que s'escapa d'aquesta figura impositiva.

Bé, és a dir, ens trobem en manca des del 1990 quan es firma l'acord, amb l'aleshores, la Comunitat Econòmica Europea. Ens falta un impost sobre la producció interior. Ens falta gravar els serveis en general, i, en canvi, vostès comencen per gravar allò que més lluny està, potser, d'aquest IVA, que és el sistema financer.

Bé, reitero que vostès no tenen aquesta visió global. Ens dona la sensació que això és un pegat més. Un pegat més en el qual, doncs, vostès finalment acaben

gravant, doncs, els bancs -que ja estaven pagant-, i ens aixequen, ens provoquen la sospita sobre si més enllà d'aquest impost sobre els bancs hi haurà una generalització sobre els serveis durant aquesta legislatura.

Bé, en un dels diaris del país... en un dels diaris del país ahir, en el *Periòdic*, hi havia un acudit que jo he volgut portar aquí, en el que es veia algú que s'assemblava molt al Sr. Forné -segurament el cap de Govern- i està davant de la taula del seu despatx fent un trencaclosques. En aquest trencaclosques, al marge del que digui l'acudit, jo crec que representa el que és la seva línia política: vostès fan el trencaclosques, però, sense tenir un model... és a dir, vostès van posant les peces, i si després de posar una peça aquí, una peça allà, doncs, en resulta, diguem, alguna cosa harmònica, alguna cosa, doncs, que estigui bé, doncs, millor... Però, Sr. Forné, doncs, això no té perquè ser així. Ho estan fent pel que fa a la política del sòl, ho estan fent pel que fa a la política turística, ho estan fent pel que fa a la política d'immigració... Potser era molt demanar que en matèria impositiva també tinguessin una visió global i coherent. Tenim grans hotels, i al costat tenim magatzems plens de ferralla; tenim una política d'immigració que és una no política; tenim una no ordenació del sòl... Les coses no es poden fer a base de pegats, no podem anar posant les peces del trencaclosques pensant que, doncs, de la pura agregació en sortirà un ordre.

Sr. Forné, l'ordre no és el resultat del desordre com defensa la teoria del caos a la que vostè, doncs, també, sembla que hi té certa tirada.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt intervé el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, efectivament, el company Vicenç Mateu ja ho ha començat a dibuixar.

Nosaltres pensem que a Andorra hi ha avui, dues maneres d'encarar des del Consell General, la qüestió dels ingressos de les administracions públiques i de l'Estat.

La manera lliberal és prou clara -ho ha dit, també, el Vicenç Mateu "quí dia passa any empeny". Les eleccions s'acosten, i vots són trumfos.

La lògica conseqüència és no promoure l'article 37 de la Constitució. Un article que diu,

imperativament, que: "totes les persones físiques i jurídiques contribuiran a les despeses públiques segons la seva capacitat econòmica, mitjançant un sistema fiscal just, establert per la llei i fonamentat en els principis de generalitat i distribució equitativa de les càrregues fiscals".

El Partit Lliberal ha preparat, doncs, una sèrie de projectes de llei que intenten esquivar -aquesta és la paraula: esquivar- el mandat constitucional, tot i volent alhora enlluernar i distreure Europa, fent creure que el Govern lliberal promou, efectivament, una normativa tributària que faci d'Andorra un país acceptable per la Unió Europea.

El Projecte de llei vol ser un desenvolupament de l'aplicació de l'impost general indirecte a la prestació de serveis... Vol ser!

Però, es tracta nou anys després, de procedir a omplir l'esquema tributari que va preparar el Govern de l'any 1991 en obtenir del Consell General l'adopció de la Llei de l'impost de mercaderies indirecte.

Els anys que s'han escolat no han servit pas, però, pel que es veu en aquest Projecte, per afinar-lo ni per presentar un text que s'aguanti tècnicament.

Hi ha en el Projecte nombrosos problemes d'aplicació pràctica. Uns problemes que vénen a desmentir rodonament la pretensió expressada pel president del Partit Lliberal en el sentit que és un impost fàcil d'aplicar.

Esmentaré, només, alguns dels articles més conflictius:

L'article 6 estableix diverses operacions assimilades a les prestacions de serveis. En el paràgraf segon d'aquest article 6, apartat a) es consideren operacions assimilades a les prestacions de serveis els autoconsums de serveis que puguin suposar que l'obligat tributari empra -cito la llei- "béns integrants del seu patrimoni empresarial o professional" pel seu ús particular. Es a dir, que quan un metge, un advocat, un economista o un empresari s'endugui una taula o un ordinador del seu despatx professional cap a casa estarà duent a terme un autoconsum imposable. En l'apartat b) del paràgraf 2 d'aquest mateix article 6, el projecte lliberal estableix que "les altres prestacions de serveis efectuades a títol gratuït per l'obligat tributari..." també hauran de tributar. En aquest cas els professionals que, per imperatiu legal, han d'efectuar prestacions de serveis a títol gratuït hauran, també, de tributar per la prestació gratuïta que acabaran d'efectuar.

En el redactat de l'article 17.1 no queda tampoc clar que la delegació per part del Ministeri de Finances de la gestió, recaptació i control de l'impost no es pugui fer en entitats privades.

En l'article 24.3, quan es fa referència a l'aportació d'una garantia en forma de fiança per a la interposició d'un recurs administratiu suspensiu, no es precisa quina és la naturalesa de la fiança. En el dret aplicable a Andorra, fins avui, hi caben dues fiances: la real i la personal.

Són només tres exemples d'un text que ens sembla tècnicament deficient.

Però, més enllà dels problemes tècnics, que l'aplicació pràctica de la Llei ja anirà fent surar, la nostra esmena a la totalitat va adreçada al cor mateix de la filosofia lliberal en matèria impositiva.

El que Andorra necessita avui, indefugiblement, és definir, aprovar i aplicar un marc tributari general. Ho necessita portes endins, internament per dues raons cabdals. La primera -abans hi he fet referència- és una lògica conseqüència del mandat constitucional de l'article 37 de la Constitució. Andorra no serà plenament un estat de dret democràtic i social si no s'aplica una legislació tributària general que doni seguretat jurídica als que vivim i treballem a Andorra, però, també, a aquells que hi vulguin venir a treballar i a invertir. La segona és la necessitat de consolidar les finances públiques de l'Estat andorrà des d'uns criteris de seriositat i de modernitat.

Andorra necessita un esforç preferent en obra pública d'inversió en infraestructures socials, en educació, per exemple, i jo ho definiria gràficament: més escoles a La Massana i menys projectes de metros voladors.

Els que vivim i treballem a Andorra necessitem que els diners públics donin més cobertura social, més pensions i més importants per a les vídues de les persones que han perdut la salut treballant pel país, en lloc de subvencions als explotadors voluntaris del túnel d'Envalira.

Per aconseguir donar aquesta orientació social als pressupostos de l'Estat cal augmentar els ingressos i cal anar a buscar-los allà on són.

La fàcil i tronada demagògia consistint en fer por amb els impostos directes que haurien de pagar els que cobren un salari, no pot amagar la manca de voluntat de fer pagar als que no viuen d'un salari. No solament no l'amaga, sinó que, jo penso, que la tradueix i la traeix.

Amb aquests plantejaments el que es veu és el que no es diu en el discurs. El que cal fer és que els que remenen les cireres paguin el menys possible, i anar a explicar, això sí, que els impostos ens els van pagant els turistes que ens visiten, i tots contents.

Aquest plantejament considerem, nosaltres, que no és seriós, portes endins. Això sí, electoralment

rendible, i el mes de febrer de 1997, va ser l'encarregat de demostrar-nos-ho, però no és seriós ni responsable.

No és responsable anar aplicant el "qui dia passa any empeny", ajornant els problemes per a la propera legislatura, i a poder ser per l'altra, encara. Perquè la propera legislatura ha de ser la del casino, i la de la privatització de l'STA, dos grans projectes lliberals que, ben segur, podran servir de coixí argumental per a estalviar l'encarar de manera responsable i seriosa la tasca de tancar un marc tributari general que consolida el futur de l'Estat i de l'economia d'Andorra.

Portes enfora, és encara més indefugible tancar un model fiscal que sigui homologable a Europa.

Homologable a Europa no vol dir, aturar també aquí, la tergiversació, que haguem de pagar el que paguen els espanyols i els francesos. Però, sí vol dir que hem d'anar pensant en començar a pagar. I en pagar com el que paguen els ciutadans de Liechtenstein, de San Marino o de Mònaco, que també paguen, i més que nosaltres, encara que molt menys que els francesos i els espanyols.

Si Andorra vol ser a Europa i no al Carib, hem de tenir una legislació tributària generalitzada, amb la taxa impositiva que vulguem i que lliurement decidim... lliurement, però, amb imposició generalitzada.

La política lliberal del pedaç, que esdevé la del nyap, només portarà el país a un cul de sac.

Un cul de sac al qual els lliberals ja ens hi varen portar amb la qüestió del tabac.

S'acosta el segon capítol d'un conegut serial que ja ens és dissortadament familiar. Europa ens avisa bonament, una i altra vegada. A l'edifici administratiu, com si sentíssim ploure.

Europa alça la veu i comença a picar damunt la taula. A l'edifici administratiu treuen pit, i traient el millhomes que porten a dins comencen a respondre -és la coneguda escena del "a Espanya no en saben de la missa la meitat", que tant ha afavorit... Es veritat, la bona relació del cap de Govern amb el President del Govern espanyol... ara ja se li posa el telèfon en trenta segons.

Finalment Europa perd la paciència, i dona clares instruccions del que es pot fer, del que cal fer i de com s'ha de fer. A l'edifici administratiu canvien de portaveu, diuen sí senyor, i sotmeten els projectes de llei a revisió prèvia d'institucions estrangeres.

Després, en aquesta sala, la disciplinada majoria posa cara de circumstàncies, diu amén, i vota el que convingui.

Enllestida la comèdia del tabac s'acosta, ara, el drama del paradís fiscal.

El ministre d'Exteriors ja ha començat a actuar amb l'aplicació i abnegació que li coneixem. La setmana passada va acudir a la Comissió de Política Exterior per explicar-nos el nou guió, i el cito: "Hi ha 47 països qualificats com a paradisos fiscals arreu del món. Mai serà que comencin per nosaltres." Aquest és el plantejament de base.

Europa demana que Andorra deixi de mantenir una situació de confrontació fiscal amb els països del nostre entorn, i el Govern mira cap a l'altra banda, com si sentís ploure. Mai serà que comencessin per nosaltres.

Els capítols que seguiran durant els propers mesos es desenvoluparan, doncs, segons el guió ja conegut.

Un guió que comporta l'aprovació d'aquest paquet de projectes que, com el que ara estem comentant, és només una petita cortina de fum que no podrà tancar el pas a les vergonyes de la clara voluntat lliberal de no acostar-se a Europa.

Aquest Projecte de llei, pensem nosaltres que gira l'esquena tant als ciutadans d'Andorra com a Europa, i per això, votarem aquesta esmena a la totalitat.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir ara o al final?

Al final?

Bé, doncs, passem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, Sr. Dallerès, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

L'Agrupament Nacional Democràtic, i, aquí, voldria precisar que és el Grup Parlamentari de l'Agrupament Nacional Democràtic, sobretot voldria recordar al Sr. cap de Govern, que podríem qualificar quasi d'expert en demagògia *barateta*, després de la intervenció d'ahir pel que feia referència al Grup Parlamentari. Només li demanaria que es llegís el Reglament del Consell, i que no se'n oblidés.

Dit això, doncs, començo amb la intervenció.

L'Agrupament Nacional Democràtic vol, en primer lloc, expressar la seva queixa, un cop més, al Govern per l'incompliment, un cop més, de l'article 92.1 del Reglament del Consell General -em dono compte que no hi ha únicament aquest article que es descuiden de recordar- que preceptua que els

projectes de llei tramesos al Consell General han d'anar acompanyats de la documentació, i d'antecedents necessaris, a fi que el Consell s'hi pugui pronunciar.

Efectivament, aquest Projecte de llei, com tots els demés que estan avui a l'ordre del dia, van ser tramesos sense cap tipus d'informació complementària.

Posteriorment, després d'haver-la demanada per via del president de la Comissió de les Finances, i per acord unànime de tots els grups, el Govern ens va facilitar, amb molt de retard, dos documents que contenen una informació incompleta, i no actualitzada.

Aquesta circumstància és especialment rellevant pel fet de tractar-se d'una llei marc sobre un tema especialment sensible, complex i d'important rellevància.

El nostre Grup va estudiar amb tota la profunditat, que han permès la insuficiència de temps i d'informació, el text en base al qual estem debatent una esmena a la totalitat. I parlo del temps, efectivament, perquè la poca documentació complementària ens va arribar molt tard.

L'estudi el vam dur a terme d'una manera paral·lela al del Projecte de llei relatiu a l'impost sobre la prestació de serveis bancaris, que significa l'inici del desenvolupament efectiu de la llei marc.

Les greus anomalies que presenta el projecte específic relatiu a la prestació de serveis bancaris -la llei de la qual parlarem en el punt següent-, no ens permetia cap més opció que la de l'esmena a la totalitat amb aquell text. En canvi, pel que fa al Projecte de llei marc, el nostre sentit de responsabilitat política ens va fer arribar a una actitud menys dràstica.

En efecte, en primer lloc, una esmena a la totalitat hauria pogut ser erròniament interpretada com una impugnació al contingut essencial del Projecte de llei marc. I no és el cas.

Nosaltres no estem en contra de la implantació d'un impost indirecte sobre la prestació de serveis.

Nosaltres estem en contra de la manca de rigor a l'hora de regular-lo.

Per precisar més la nostra actitud, volem explicitar que de la presentació d'aquest Projecte de llei, en desprenem un element positiu: pensem que pot ser un símptoma que indiqui que el Govern es disposa a actuar, en l'àmbit tributari, amb un major realisme que fins ara.

Pel que fa al nostre Grup, ben sabut és que som decidits partidaris del desplegament d'una ordenació

tributària general, per fer front, amb racionalitat i equitat, a les despeses actuals de l'Estat, i per estar en condicions de donar una resposta positiva als reptes econòmics que el futur ens anirà plantejant.

Aquest desplegament tributari, però, no es pot fer de qualsevol manera. No es pot improvisar una llei marc.

Si bé, el text en si té elements -alguns- que cal valorar positivament, una actuació legislativa d'aquesta importància no es pot concebre d'una manera isolada.

Amb caràcter previ, s'ha de tenir una visió, conjunta i detallada, del panorama tributari general del país. Aquesta visió global del panorama tributari és, també, necessària per determinar la quantia d'aquest eventual nou impost. El tipus de gravamen s'hauria de poder fixar en funció d'uns paràmetres, i d'uns criteris que ajudin a establir una distribució equitativa de la càrrega fiscal.

Si no es fa així, el desplegament tributari no arribarà a bon terme -voldria no pensar que potser és el que es vol.

En canvi, si es fan les coses amb diligència, evitant presses, i des de la prudència i la moderació, podem, tots plegats -i repeteixo- tots plegats, configurar un sistema tributari equitatiu, eficaç, i adaptat a les característiques del nostre país.

El Projecte de llei marc relatiu a l'impost indirecte sobre la prestació de serveis arriba al Consell General, al nostre entendre, d'una manera prematura, i dic prematura, no pas pel moment cronològic, sinó en el sentit de què el text no ha madurat suficientment.

Ens sembla evident que la seva presentació s'ha precipitat per raons alienes als motius exposats en el Projecte de llei.

Amb independència de la potencialitat que, a curt o mitjà termini, pugui tenir el Projecte, sembla evident que arriba, ara, al Consell General, d'una manera precipitada, perquè calia donar ubicació legal a l'altre Projecte, del qual parlarem després -el següent- el que afecta les entitats bancàries. I les presses s'originen a causa d'una presumpta necessitat d'establir una nova cobertura legal a l'aportació bancària al pressupost nacional.

Arribats a aquest punt, no podem deixar de lamentar que s'hagi produït tot aquest enrenou legislatiu, perquè, en realitat, no calia forçar les coses en aquest sentit. Com ho manifestarem en el curs de la següent intervenció, en exposar les raons de la nostra esmena a la totalitat al Projecte de llei relatiu a l'impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris, hi ha diverses formes alternatives que poden donar una

resposta totalment adient a la necessitat de mantenir, amb deguda forma administrativa, l'aportació bancària per a l'exercici actual.

Dit això, reprenem el contingut del Projecte de llei marc per fer unes darreres observacions d'una altra naturalesa.

Voldríem assenyalar que si bé, òbviament, hem de preservar un sistema tributari diferenciat del dels països veïns, hauríem, també, d'estar atents i prendre en consideració el que es vagi fent en la via d'harmonització fiscal, en el si de la Unió Europea.

En aquest sentit, i en aquest mateix ordre d'idees, pensem que s'han d'evitar les confusions terminològiques.

Podem manejar conceptes diferenciats dels que prevalen al nostre entorn, però un mateix concepte tècnic convindria expressar-lo amb la mateixa denominació. En aquest respecte, pensem que, per introduir un gravamen com el descrit en el Projecte de llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis, potser s'hauria de pensar si, del que, realment, estem parlant, és de l'IVA (de l'Impost Indirecte sobre el Valor Afegit).

Si comparem l'article 1.1 del Projecte de llei marc -referit a la naturalesa jurídica de l'impost- amb l'article 1 de la llei espanyola de l'impost sobre el valor afegit, o examinem la terminologia i els trets essencials d'un i altre text, observarem que, malgrat les diferències fonamentals i les singularitats d'alguns continguts del Projecte de llei marc, les afinitats generals semblen evidents.

Sent així, demanem: s'han estudiat, amb objectivitat i a fons, els pros i els contres de la implantació d'un impost indirecte anomenat senzillament IVA, i de manera oberta? Això no ens consta enlloc en la minsa documentació rebuda per part del Govern.

Per tot plegat, pensem que el millor que podria fer el Govern seria retirar aquest Projecte de llei. Pel que fa al seu objectiu immediat: la cobertura de l'aportació bancària per al pressupost de l'any, d'enguany, -d'aquest any- reafirmem que hi ha diverses alternatives tècnicament viables i conformes en dret.

Pel que fa als objectius a curt o mitjà termini, es podran aconseguir millor si el Projecte s'integra en un programa d'ordenació tributària més global, més detallat i més compartit.

En aquest sentit, el nostre Grup està disposat a prestar la seva cooperació, perquè, sense perdre més temps, es puguin dur a terme uns treballs sistemàtics, contrastats, i a fons, per endegar seriosament l'estructura tributària del nostre Estat.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Francesc Mora.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, avui toca parlar d'una qüestió que des dels bancs de l'oposició s'ha catalogat de dia històric, de revolució en la manera de fer dels lliberals i demés.

Nosaltres, no compartim, evidentment, aquesta visió que entenem que va més dirigida cap a la búsqueda d'un titular, i cap a la búsqueda d'una definició impactant. Nosaltres entenem que amb les lleis que es presenten avui, -bàsicament la Llei de l'impost de serveis indirectes-, el que porta és cap a una evolució del sistema, i no cap a una revolució del sistema. Entenem que el que s'està fent és una evolució natural, que ja, -com s'ha dit també, ja ha començat de fa temps amb l'impost de mercaderies indirecte- és una evolució cap a un sistema impositiu que estava incomplet.

Entenem que no estem inventant res de nou. No estem traient qüestions que... bé, que són invencions dels lliberals, sinó que és una evolució del sistema actual andorrà. Un sistema actual, basat, ja, en l'impost indirecte, o en un sistema fiscal fonamentalment indirecte, malgrat que hi ha algunes figures d'impostos directes, però que són insignificatives, o són poc representatives, econòmicament parlant.

El sistema actual andorrà és un sistema basat en un impost directe, i el que entenem que s'està produint en aquesta legislació és esgotar el sistema actual, o en tot cas, diguem, racionalitzar-lo o potenciar-lo al màxim, ampliant fonamentalment la base d'aquest sistema actual vigent en les empreses de serveis. És a dir, no s'estan posant, en el sentit tècnic, nous impostos sobre impostos directes, ni sobre rendes, ni res, sinó que el que s'està fent és ampliar la base de la imposició indirecta que avui en dia ja hi és, que avui en dia està -diríem- desequilibrada, i que el que fa aquesta legislació és ampliar-la i racionalitzar-la, al màxim, amb aquesta imposició generalitzada indirecta.

La pròpia Llei de l'IMI, a la que abans s'ha fet referència, en el seu article 3 ja parla dels serveis com a susceptibles de ser gravats, no només les mercaderies sinó els propis serveis com a part fonamental de l'economia, també són susceptibles de ser gravats amb imposició indirecte. Per tant, forma part d'aquesta evolució.

Andorra -com he dit- ha optat els darrers anys, almenys d'una manera clara, per un sistema indirecte d'imposició a través de les taxes, o a través del propi

IMI, que és la major font d'ingressos de l'Estat andorrà.

Aquesta, diríem, generalització de l'impost indirecte es fa... tots som conscients que potser el més fàcil és no fer res. Electoralment tothom diu que això, doncs, pot tenir el seu... diguem, el seu desgast electoral. En tot cas, entenem que és el moment de fer-ho, és el moment crucial en l'esdevenir del futur d'Andorra, i ho fem perquè creiem que Andorra, si vol continuar sent competitiva, si vol continuar estant a nivell del seu entorn, doncs, bé, s'ha de tenir clarament, o estar dotat clarament dels serveis i de les infraestructures necessàries per continuar tenint un país de qualitat que permeti afrontar clarament aquest futur d'Andorra.

No sé si serà un pegat, o no serà un pegat, si serà una política de "qui dia passa any empeny", però, en tot cas, la voluntat és que Andorra pugui continuar endavant amb un pressupost de l'Estat, amb uns ingressos basats en la imposició indirecta, una imposició generalitzada i equilibrada que permeti desenvolupar tota aquesta sèrie d'inversions, de serveis que un país com Andorra ha de donar.

I voldria llegir el primer paràgraf de l'exposició de motius, perquè crec que reflexa clarament el que és aquest impost indirecte.

Diu textualment: "Tots els països moderns necessiten un nivell d'infraestructures mínimes i un conjunt de serveis per als ciutadans, que són sufragats majoritàriament per la despesa pública. Finançar aquesta despesa sense generar dèficits que hipotequin el futur, i continuar prestant els serveis públics oportuns esdevé difícil quan una part important de les activitats econòmiques no repercuteix directament o indirectament en l'erari públic."

Crec que, aquí, hi ha quatre elements que són fonamentals en la definició del que avui es sotmet a votació, en tot cas, per la nostra part serà el rebuig de l'esmena, el que se sotmet a votació.

Aquests elements fonamentals són: per una part, que els països moderns necessiten infraestructures i serveis. És una qüestió d'optar entre voler ser un país modern o ser un país atrassat. Nosaltres optem, evidentment, per ser un país modern, i això vol dir infraestructures, i vol dir serveis. Això, també, vol dir que aquests serveis i aquestes infraestructures es financen majoritàriament, i jo diria, inclús, malauradament, quasi exclusivament amb diners públics.

També entenem que aquestes infraestructures i serveis s'han de finançar sense generar dèficit -aquest, crec que, també, és un tret significatiu de la

nostra manera de fer política- i, entenem que, aquest finançament s'ha de fer d'una manera repartida.

No volem... -i això ho dic clarament- no volem... -perquè crec que políticament és una opció vàlida com qualsevol altra- no volem que es creïn impostos directes. I amb això coincidim amb el programa electoral de Nova Democràcia quan en el seu programa electoral diu: "Andorra... -cito textualment el programa de Nova Democràcia-... ha de seguir sent un país sense impostos directes"... diu: "seguir fent d'Andorra un país sense fiscalitat directa, no gravarem els andorrans amb cap impost directe sobre la renda..."

Bé, no m'agrada coincidir habitualment amb el programa electoral de Nova Democràcia, però en aquest punt hi coincidim, malgrat que ara, sembla ser, que potser, ja no va per aquesta línia. Tothom evoluciona en els seus plantejaments electorals en un moment o en un altre.

Aleshores el nostre model és esgotar al màxim el model actual, i generalitzar aquest impost no només sobre les mercaderies sinó, també, sobre els serveis.

S'ha de procurar, així mateix, que l'Estat... un altre dels elements fonamentals d'aquesta definició de l'impost indirecte és que és per finançar una sèrie de projectes necessaris pel país. Entenem, també, que els diners públics són els que financen majoritàriament, avui en dia, els projectes -almenys a Andorra-, no obstant, això, també, crec que és important que es vagi avançant en un finançament amb capital privat, i si pot ser exclusivament, i sinó compartit amb capital públic, evidentment, quantes menys necessitats de finançament necessiti l'Estat, menys pressió fiscal hauran de suportar els ciutadans.

És aquí, una línia on... També, crec que el Govern lliberal és un bon exemple. Penso amb el túnel d'Envalira que hi ha un finançament públic, però, també, un finançament privat, i pot servir per a altres projectes importants malgrat que sigui motiu de diria quasi "mofa" per part de l'oposició, com pot ser el sistema de transport per cable intern d'Andorra.

Entenem que s'ha d'esgotar al màxim la via de col·laboració entre el finançament privat i el finançament públic.

Una altra qüestió fonamental que, també, crec que és important a l'hora d'assumir aquesta decisió de generalitzar l'impost de serveis indirectes, és per una qüestió de rigor pressupostari. És molt fàcil gastar-se els diners que no es tenen, és molt fàcil generar endeutament, dèficit... i deixar el país en una situació precària, i dir: no hi ha impostos, fem les grans obres, i ho deixem tot pel qui vingui darrera, que ho pagui. Aquesta no és la manera de fer de la

majoria lliberal, en tot cas, durant els darrers cinc anys s'ha demostrat que no es gasta el que no es té, i que, en tot cas, per invertir, primer s'ha de fer l'esforç de recaptar.

Entenem que els pressupostos han de tenir un dèficit, no han de crear endeutament, i el dèficit ha de ser el més aproximat a zero, i, en aquest cas, no es poden afrontar noves inversions si abans no s'ha fet un esforç seriós de recaptació. Evidentment, com he dit abans, és molt fàcil gastar el que no es té. Queda molt maco sortir a la foto, i el deute "que després s'espavilin els que vinguin darrera meu, que ja s'ho trobaran, i que ja s'ho faran..." Es doncs el que el govern lliberal s'ha trobat en aquests darrers cinc anys.

S'ha optat per un sistema indirecte sobre els serveis, i s'ha de dir que aquesta Llei només afecta a les empreses de serveis. Això, és important perquè també sembla que a partir de demà tothom hagi de passar per la guixeta i pagar quantitats ingents de diners per finançar l'Estat. Això és absolutament fals, senzillament. Seguint el model d'imposició indirecta, en un futur, es generalitzarà a les empreses de serveis. Ni als treballadors, evidentment -com el Sr. Jaume Bartumeu ha dit abans- ni als treballadors, però tampoc a les persones físiques, ni al seu patrimoni, ni demés, sinó a les empreses pura i simplement que prestin serveis.

Entenem que aquest impost indirecte de serveis ha de ser general a totes aquestes empreses, ha de ser baix, ha de ser just en la seva distribució, i entenem que no ha de tenir -en el seu moment, quan s'implanti generalment- cap efecte inflacionista o, en tot cas, ha de tenir el mínim efecte inflacionista.

Una altra qüestió important d'aquest sistema d'impostos o de serveis indirectes o la prestació de serveis... -perdó- és que la seva implantació serà progressiva. És cert que ara, en la primera fase es desenvolupa jurídicament una part que és la prestació de serveis financers, però, evidentment, el compromís polític està escrit. Evidentment, la disposició transitòria que marca un procés d'implementació o un procés d'instauració progressiva a dos anys l'hem posat nosaltres. És a dir, també, podíem haver-lo no posat, i no hagués passat res, però, el compromís polític és que en un període de dos anys, i d'una manera progressiva, i no traumàtica, es va implementant.

Per això, una altra vegada més, aquí, tampoc, demà la gent no haurà d'anar a pagar una altra visió, evidentment, que no s'atansa a la realitat.

Aquest període de dos anys és transitori; hi haurà temps per desenvolupar-lo, i afectarà només a les empreses de serveis tal com s'ha dit.

Una qüestió important d'aquest sistema, i crec que no s'ha... -potser l'exposició que ha fet el Grup Parlamentari de l'AND que, realment, ha marcat una diferenciació respecte a les altres dos intervencions, en un sentit molt més diferenciat en quant al seu discurs polític- crec que és important que s'estableixi un sistema d'estimació objectiva, o de sistema de mòduls.

Entenem que s'ha optat per un sistema de mòduls, que és un sistema, que per altra banda, tampoc ens l'hem inventat, aquí, a Andorra, nosaltres, sinó que és un sistema que s'aplica a molts països, s'aplica amb l'IVA, però amb altres impostos, també. I és un sistema que podríem dir que està homologat des del punt de vista tècnic, dintre de les diferents legislacions que graven impostos indirectes d'aquest estil.

El sistema de mòduls és molt més senzill. Tant, per l'Administració per aplicar-lo, com pel propi administrat a l'hora d'entendre el sistema. Entenem que està adaptat al país, adaptat a la idiosincràsia, un país en què no hi ha una tradició de gestionar, doncs, qüestions fiscals d'aquest tipus, i aleshores, evidentment, s'ha d'anar introduint, progressivament, i amb sistemes que siguin fàcils d'entendre.

És un sistema que, entenem, ha de tenir un baix, -diríem- cost estructural per part de l'Administració. No és el mateix implementar un sistema per mòduls que un sistema que hagi de tenir uns controls de l'Administració, que ha de ser, doncs, més complicat, amb més funcionaris. Entenem que el sistema per mòduls és absolutament assumible per l'Administració andorrana sense masses complicacions, de tal manera que aquest sistema sigui senzill, sigui clar, sigui entenedor, i no sigui costós per al país.

Per acabar només voldria dir que entenem que el sistema d'imposició indirecta sobre els serveis completa el sistema actual d'ingressos de l'Estat. Entenem que és una opció política clara, la que nosaltres defensem, és a dir la de generalitzar una imposició indirecta, i de no avançar més enllà, cap a altres fórmules d'impost directe. És una tendència que, també, entenem que a la Unió Europea cada vegada s'està, diguem, arrelant més, en la qual els països busquen més finançament via impostos indirectes i menys via impostos directes. El concepte d'impostos directes està quedant cada vegada més per a les opcions polítiques socialistes, o per a les opcions polítiques d'esquerra amb la qual cosa... bé, hi ha el que hi ha... no?

Entenem que ho fem d'una forma progressiva, seriosa i justa, i l'únic que se cerca, amb això, no és fer cap

revolució del sistema fiscal, ni fer cap constitució econòmica, ni molt menys! En tot cas, el que es busca és governar, el que es busca és finançar projectes, i el que es busca és, evidentment, tirar el país endavant. El problema és que, moltes vegades, es volen fer tantes anàlisis globals, tants projectes generals, tanta planificació, i el que et queda és no res, i al final passen els anys, i si no s'hi posa remei, les situacions es van agreujant.

En aquest cas, entenem que s'ha optat per una opció política clara, responsable, justa i que permet al país modernitzar-se, i dotar-se d'una estructura d'ingressos estable.

En aquest sentit votarem en contra de l'esmena a la totalitat presentada.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir?

Sí, Sr. Sangrà... Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Molt breument, perquè els arguments exposats pel president del Grup Lliberal lògicament són compartits totalment pel Govern. Però el Sr. Dallerès ha fet una amable referència a la meua possible demagògia en un debat a la televisió, ahir, i jo li demano excuses, si és així... Jo no admeto que sigui tant com això. Però, voldria dir tanmateix que sí, que pot ser. Aquí, la classe política som els que som ja fa uns quants anys, i estem treballant junts bastant temps, i potser hi pot haver hagut una mica de contagi per part meua, involuntari, en tot cas, amb certa demagògia -que li dic de seguida que no és de vostè... li asseguro que no ho penso-, però, sí que aquí mateix em puc haver, una mica, contagiats i me'n excuso si no puc reprimir, a vegades, alguna voluntat d'anar una mica més enllà en temes molt més lleugers, com el que vostè ha comentat d'ahir mateix a la televisió.

Doncs, clar, quan sentim, aquí, la teoria del caos que ens ha explicat el Vicenç Mateu... A veure, que m'ho expliqui! No sé si... En fi fa temps que no estem, aquí, al Consell General, però, bé, al carrer, vostè hi és cada dia, igual que jo. Suposo que tampoc es veu, això del caos, a Andorra no ho veig enlloc... No sé. Vostè, potser, el somia, però no sé com pot explicar-ho perquè algú s'ho cregui. O quan el Sr. Bartumeu diu: "més escoles a la Massana, i menys metros voladors"... Déu n'hi do! Aquesta és una frase, per mi, emblemàtica, de demagògia pura.

Nosaltres farem més escoles a la Massana, les estem fent, tenim el terreny ja per fer-les, estem fent més escoles a Encamp, farem més escoles a Canillo, farem més escoles a Ordino, i també farem el metro volador que diu vostè, que no és volador, és un metro que toca a terra, és clar! Probablement el farem, el dia que haguem de discutir d'això, ja ho farem, aquí, ja en parlarem en el moment que se n'hagi de parlar. Suposo que hi serem nosaltres i en parlarem i... en fi, tinc l'esperança de què es pugui tirar endavant per una raó: perquè si vostè ja anuncia d'aquesta manera que no és partidari d'un transport comú... Vostè sap que des de l'any 1993 els lliberals ho portavem en el programa, i resulta que ara ho tirem endavant. En fi, si les condicions no estan prou explicades -ja ho seran al seu moment- però dir la frase: "més escoles i menys metro". No! És: "més escoles, i també, el metro aeri".

Per això li dic al Sr. Dallerès que puc haver caigut en la fàcil temptació de contaminar-me de certa demagògia evident, aquí.

A part d'això, en fi, només voldria afegir que recullo la seva proposta, i la seva oferta de treballar conjuntament, i segur que el Grup Parlamentari també ho farà. Queda feina per fer en molts temes, i és evident que la postura de l'ex AND, però, del Grup Parlamentari de l'AND, en tot cas, no és la mateixa que la del Grup Mixt, per una raó entre altres coses, que a mi em ve a la memòria. Estem al final d'una legislatura, i hem de recordar com va començar la meua primera legislatura, en la qual vaig tenir l'honor de ser cap de Govern. Quan es parlava en aquell moment d'un esquema, també, fiscal, el meu predecessor ho va plantejar en algun moment. Nosaltres, els que estàvem als tretze, és a dir, els lliberals, Canillo, la Massana i el CNA, naturalment vam votar a favor de certes lleis, les poques que hi va haver, però, en el moment que es va plantejar la qüestió de confiança, aquí mateix, vam votar en contra per coherència. No li havíem donat la confiança al cap de Govern anterior i, per tant, no era el moment de donar-li, però, sí, que n'hi va haver que el van defenestrar, que són els membres del Grup Mixt que estan avui dia aquí, i el van fer defenestrar amb unes explicacions que encara no ha entès molta gent. Aquella era una ocasió, segurament, amb quinze vots: amb els vuit de l'AND, i els seus companys en aquell moment de viatge, -si em permet dir-ho- de tirar endavant aquest projecte que vostès tenen, i que potser poden considerar més bo que el nostre, però no van poder... no van poder, perquè no els van deixar els seus aliats, no nosaltres.

Per això comprenc, també, la postura de l'AND que és molt diferent de la del Grup Mixt, en aquest cas, dels dos que han intervingut.

Res més, Sr. síndic. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions per part dels grups parlamentaris?

Sí, Sr. Jaume Bartumeu pel Grup Mixt teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, com ha dit el president del Grup Parlamentari Lliberal: "hi ha el que hi ha"... i és ben veritat que hi ha el que hi ha.

El president del Grup Parlamentari té bones lectures. Veig que es llegeix de tant en tant el nostre programa electoral, i diu, doncs, que tot evoluciona. Efectivament. La Unió Lliberal que sempre té més de tot que nosaltres, més consellers, més pressupost, més hores de televisió, i segurament, també, més quota de demagògia global, doncs, el tema dels impostos ha evolucionat bastant més que nosaltres, perquè nosaltres, de moment, el que vam dir, doncs, ens hi hem mantingut, que en canvi, vostès, avui, que ja ens falta el company, conseller, Simó Duró, els hi hauria recordat, segurament, vostès van dir que no tocarien el tema impositiu i l'estan tocant. Per tant, li reconec que vostès han evolucionat més que nosaltres.

Clar, quan l'escoltava li volia dir una cosa que ara l'he de dir dirigida al cap de Govern. Li volia dir: miri, és que vostè ja torna a mirar enrera, -i el guió nou que ahir el cap de Govern en la compareixença del Grup Parlamentari potser no va tenir temps d'explicar, però que després va explicar a la tele-, i és que ara hem de mirar endavant... I li volia dir que no tornem a remenar allò del dèficit, perquè nosaltres també tenim els nostres números, i és clar, el dèficit de l'any 1990 ja ens el vam trobar. Però bé... ara resulta que el cap de Govern també torna enrera, per tant, el que va dir ahir és un guió d'"aquí caic, aquí m'aixeco, i ara ho tornem-a canviar".

Pot anar insistint en el que va passar. Aquí, jo crec que als ciutadans els interessa més el que està passant ara, i és el tipus de marc fiscal que es vol posar, i el que diguem els uns i els altres.

És evident que nosaltres tenim la sort de mantenir-nos en les posicions, i tenim per costum de no voler coincidir especialment amb el que diuen els lliberals. Com ja he dit d'altres vegades, al Sr. Forné, moltes

vegades -i el Diari de sessions ho demostra- quan alguna cosa considerem que és d'interès general, i no va en contra dels nostres plantejaments generals, també li donem suport.

El que no li puc deixar dir és quan em diu... és a dir, quan interpreta -pot dir el que vulgui ben entès- però, és quan interpreta el que jo he dit... Jo he fet una al·lusió al Projecte de metro que ara està, aquí, en qüestió sense que haguem vist la documentació. Jo no he dit -i, per tant, rectifico el que m'ha volgut fer dir- jo no he dit que estigui en contra del transport públic... vostè ha dit que jo havia dit que estava en contra del transport públic... no hi estic! El dia que farem el debat sobre el transport públic ja en parlarem.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Dallerès, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

Són just tres punts.

El primer n'ha parlat el Sr. Jaume Bartumeu, i fa referència a la intervenció del Sr. Mora sobre un tema que és reiteratiu, que és el famós deute públic.

Llavors per tal que s'acabi el tema aquest, jo proposaria que sobre el tema del deute públic, i perquè tothom ho tingués clar de com ha anat, és a dir... senyors, si es continua així el que haurem de fer, aquí, al Consell és demanar uns informes independents contrastats que diguin qui va generar el deute públic, i com es va generar el deute públic, i llavors, tothom parlarem del mateix. Llavors, és un tema que sempre surt, suposo que ara feia una temporadeta que no sortia. Per a mi és pura demagògia... "passa, ho deixo passar i a veure si cola"... Potser haurem d'acabar, doncs, plantejant una pregunta d'aquest tipus al Consell, i tirar endavant uns estudis que aclareixin i que tothom sàpiga, exactament, de què estem parlant.

Referent, ja, a la intervenció que portava més sobre el text, de si podem estar d'acord amb una part important del que ha dit el Sr. Mora, en cap moment l'he sentit fer referència a un marc global tributari, que és el que nosaltres demanem, i que és l'única cosa que entenem que pot donar i distribuir una càrrega fiscal equitativa. I sense aquest marc global tributari difícilment es pot tenir una lectura global de tot el que es vol, i del que es pretén fer. I dins de la seva intervenció, això, no li he vist.

Sr. Forné, jo espero que no m'hagi contagiats amb el tema de demagògia, però, em sembla que la seva intervenció ho ha estat bastant.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Si no hi ha més intervencions passarem, doncs, a la votació, votant sí o no a l'esmena.

Sr. secretari general si us plau?

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich: No

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No

M. I. Sr. Modest Baró Moles : No

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : M'abstinc

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : M'abstinc

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : M'abstinc

M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : Sí

M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No

M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No

M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No

M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez : No

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : M'abstinc

M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : No

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : M'abstinc

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Miquel Alís Font : M'abstinc

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte, si us plau?

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 4; vots no: 16, i abstencions: 6.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació declaro desestimada l'esmena a la totalitat, i atès que s'hi han presentat esmenes a l'articulat, el Projecte de Llei seguirà la seva tramitació en Comissió.

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

2. Examen i aprovació, si escau, de l'esmena a la totalitat presentada pel M. I. Sr. Jordi Torres Alís, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, al Projecte de Llei de regulació dels mòduls aplicables a les entitats bancàries en el marc de la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis.

El Projecte de Llei fou publicat en el Butlletí número 42/1999, del 5 de novembre, i s'hi ha presentat una esmena a la totalitat per part del Grup Parlamentari Agrupament Nacional Democràtic que ha estat publicada en el Butlletí número 53/1999, del 27 de desembre.

Té la paraula per l'Agrupament Nacional Democràtic, el Sr. Josep Dallerès per exposar l'esmena.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

A manera de preàmbul en l'exposició de les raons que ens han portat a presentar una esmena a la totalitat al Projecte de Llei de regulació dels mòduls aplicables a les entitats bancàries en el marc de la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis, volem manifestar que vam encarar l'estudi del text qüestionat des d'una predisposició clarament constructiva, diré més, amb ànim de votar favorablement el text. I és que pensem que qualsevol iniciativa legislativa que pugui significar un avanç en l'estructuració del panorama tributari del nostre país requereix una actitud d'especial cooperació.

Per aquest motiu, vam examinar a fons el text presentat per mirar si, malgrat l'impacte negatiu que ens va produir la primera lectura del Projecte, hi havia possibilitats de salvar-lo a base d'introduir-hi un conjunt d'esmenes, tant de fons com de forma.

Malauradament, aviat vam arribar a la conclusió que el Projecte era insalvable. I és que ens trobem davant d'un text que, a més de ser ambigu, de difícil interpretació i insuficientment estructurat, presenta unes anomalies que afecten la pròpia essència del

Projecte. Era inútil presentar unes esmenes a l'articulat. No hi havia altra resposta possible que l'esmena a la totalitat.

La nostra decisió es fonamenta en dues raons objectives, derivades de la materialitat del text, i unes altres dues derivades de la deducció de quin és l'objectiu real immediat que plana damunt del Projecte en qüestió.

A continuació, farem una breu exposició de cadascuna d'aquestes raons.

Primera raó: el Projecte de Llei presenta un problema greu d'incoherència amb la Llei marc invocada en el títol i en l'exposició de motius.

En efecte, la Llei marc exigeix, d'una manera estricta i inequívoca, que l'obligat tributari -en aquest cas, les entitats bancàries- han de traslladar l'impost a aquells als quals presta els serveis. Però, resulta que aquest precepte resulta incomplible: la forma global en què està concebut el càlcul de la base de liquidació de l'impost, no permet quantificar individualment la base de cada servei específic. És a dir que del fet generador de l'impost definit en l'article 13 de la Llei de bases de l'ordenament tributari, conseqüentment, no es pot quantificar tampoc, la quota tributària. Per tant, és materialment impossible traslladar l'impost al client. (Després veurem perquè s'han pogut plantejar uns textos amb aquesta greu contradicció).

Segona raó: el Projecte és defectuós, al nostre entendre, des del punt de vista constitucional. El Projecte, en la forma que està formulat, és constitucionalment vulnerable en bloc. En el Projecte de la llei marc es procura salvar el principi de la generalitat en la distribució de la càrrega fiscal, a base d'assumir el compromís de regular la generalització de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis, en un període de dos anys. Però, en el Projecte de Llei que ens ocupa no queda justificat el fet d'anticipar l'aplicació de l'impost a la prestació de serveis bancaris. Els afectats podrien argüir que sofreixen una discriminació.

Però, si aquesta debilitat és discutible -superable, inclús- ens trobem en un terreny més concret, en el qual el Projecte de Llei en qüestió conté un element específic que, al nostre entendre, és clarament inconstitucional. Es tracta del mòdul VI a utilitzar per establir la base de liquidació de l'impost. El mòdul discrimina negativament les entitats en què, segons una desafortunada expressió, intervenen socis tecnològics, i que, en realitat, designen les entitats amb participació bancària estrangera.

I, a aquest problema, objectivament greu, s'hi afegeix la dificultat que es tracta d'un mòdul essencial per als objectius del Projecte. En efecte, tot porta a pensar

que la base de liquidació està concebuda de tal manera que, si s'elimina el mòdul que considerem inconstitucional, caldria anar cap a un replanteig total del que és la peça clau del Projecte: el sistema a aplicar per quantificar la base de liquidació.

L'envergadura de les anomalies que acabem d'exposar fan que només siguin explicables imaginant el rerafons d'unes presses extraordinàries a l'hora de presentar el Projecte de Llei. D'altra banda, l'anàlisi de les circumstàncies -polítiques, tècniques i administratives- en l'àmbit de les quals queda situat el Projecte de Llei, ens porta a la conclusió que el Projecte ha estat pressionat per la urgència de trobar una nova cobertura legal de l'actual aportació bancària al pressupost nacional.

La nostra deducció la vèrem veure confirmada per la informació que ens ha estat facilitada pel Govern. És des d'aquesta perspectiva complementària que sorgeixen les raons tercera i quarta que ens han induït a formular una esmena a la totalitat del Projecte de Llei.

Raó tercera: un impost indirecte sobre la prestació de serveis no és idoni per cobrir l'aportació bancària al pressupost nacional.

Un impost indirecte, per definició, no grava l'obligat tributari -en aquest cas, les entitats bancàries- sinó l'adquirent dels béns o el consumidor dels serveis -en aquest cas, el client al qual es presta el servei bancari. I així ho preveu el Projecte de Llei marc que dibuixa un impost al consum, tècnicament proper a l'IVA. Un impost a traslladar al client.

Si, com tot porta a creure, es parteix de la idea que, en realitat, l'impost seria suportat per les entitats bancàries, -i d'aquí vindria la formulació global de la base de liquidació- és una idea que només es pot materialitzar a través d'una ficció administrativa. Una ficció que, per ser operativa, requeriria una plena aquiescència, una plena complicitat per part de la banca.

Es fes com es fes aquest eventual acord, s'estaria creant un impost directe, en flagrant contradicció amb l'enunciat del Projecte de Llei, i a més, com que alguna de les anomalies de fons no és solucionable, sempre ens trobaríem davant d'una actuació legislativa jurídicament feble, i tècnicament incoherent.

I, el que fa tot plegat més lamentable és que tot aquest enrenou era perfectament evitable, al nostre entendre. La constatació d'aquest fet configura el darrer argument que ha impulsat la nostra esmena a la totalitat.

Quarta raó: hi ha fórmules alternatives, més transparents i millors, per cobrir l'aportació bancària al pressupost nacional.

Nosaltres, ens referirem a dues alternatives clarament viables i totalment aconsellables i a una tercera també, viable, però menys aconsellable des d'un punt de vista tècnic.

Primera alternativa: manteniment, un any més, del sistema d'aportació vigent.

Aquesta seria, al nostre entendre, la fórmula més raonable, i plenament eficaç, per materialitzar l'aportació bancària al pressupost de l'exercici 2000, i la que, a més a més, donaria un marge de temps per a estudiar i aplicar, en el futur, alguna altra fórmula més estable, dins d'un programa tributari global -repeteix- dins d'un programa tributari global.

No veiem cap obstacle legal ni administratiu que impedeixi mantenir, un any més, la concertació del 1995 amb la banca. D'una banda, no s'han donat cap dels supòsits derogatoris previstos en la disposició transitòria de la Llei de data 24 de maig de 1995, la qual consolida la quantia de l'aportació bancària, actualment vigent. D'altra banda, el previsible inici d'activitats d'una nova entitat bancària durant el 2000 no sembla que pugui plantejar dificultats majors per concertar els ajustaments oportuns.

Només un fet hipotètic podria complicar una decisió del Govern en aquest sentit: que la concertació amb la banca -els termes de la qual, sigui dit de passada, no ens han estat mai comunicats- inclogués alguna clàusula que dificultés la continuïtat automàtica de l'aportació que -segons consta en la informació facilitada pel Govern i citada abans- hauria estat fixada en 3.250 milions de pessetes anyals.

La segona alternativa fóra la creació d'una nova figura impositiva, en el marc de la Llei de bases de l'ordenament tributari.

Pensem que les circumstàncies que concorren en el context que ha fet possible, necessària i equitativa l'aportació bancària al pressupost nacional -circumstàncies que continuen vigents- connecten més que suficientment amb les raons de fons que generen l'aplicació d'un tribut, classificat com una contribució especial, per compensar determinades actuacions legislatives o administratives que beneficien especialment algunes persones o empreses. Podem assegurar que és perfectament possible arbitrar aquesta nova figura tributària de forma que reuneixi totes les condicions necessàries per cobrir adequadament l'aportació bancària al pressupost nacional, mentre siguin vigents les circumstàncies que, per raons d'equitat, van aconsellar que determinats mecanismes tècnics -els

coeficients- es formulessin de tal manera que generessin una aportació a l'erari públic.

Per fer possible aquest nou enfocament, seria només necessari incorporar, d'una manera prèvia a l'establiment de la nova figura tributària, una raonable i molt específica modificació de la Llei de bases de l'ordenament tributari. El nostre Grup està disposat a cooperar activament per donar forma a una iniciativa d'aquesta naturalesa.

Tercera alternativa: reconduir l'actual sistema de coeficients obligatoris.

Tot porta a creure que la pressió que ha portat el Govern a projectar una fórmula de recanvi per materialitzar l'aportació bancària al pressupost nacional, vindria donada per una presumpta invalidació de la concertació del 1995, combinada amb l'evolució del mercat monetari. En efecte, la forta caiguda del tipus d'interès incideix molt negativament en el rendiment dels dipòsits obligatoris, i redueix el diferencial -i per tant l'estalvi d'interessos- en el finançament del deute públic. Entenem que, en certa mesura, el Govern pugui estar preocupat pel fet que els resultats que derivarien de l'estricta aplicació dels coeficients obligatoris donaria, avui, una xifra molt inferior a la concertada el 1995.

Però, com ja hem exposat fa uns moments, considerem que la concertació del 1995, la qual consolida la quantia de l'aportació, continua vigent. No obstant això, si per raons que no coneixem, o que se'ns escapen, s'hagués d'abandonar la concertació, no s'hauria de descartar la possibilitat d'elevat els percentatges dels coeficients obligatoris fins als límits establerts per les lleis de 30 de juny de 1994, i 11 de maig de 1995. Aquesta mesura hauria d'anar acompanyada d'una revisió total o parcial, del concepte dels dipòsits obligatoris, a fi de no crear problemes tècnics de fons propis a les entitats bancàries.

Com ja hem indicat, considerem netament més desitjables les altres dues alternatives. Però hem volgut deixar constància d'aquesta tercera perquè, en definitiva, no deixa de ser viable.

Observació complementària: en un altre ordre d'idees, amb independència de les raons exposades en contra del Projecte de Llei en qüestió, volem fer una indicació final. L'establiment d'un impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris no sembla que sigui una bona idea. No ens sembla que sigui una bona idea. La imatge de què a Andorra es gravin els serveis bancaris, quan als països del nostre entorn l'activitat bancària -excepte alguns pocs serveis molt específics- estan exempts de l'impost indirecte sobre el valor afegit, creiem que no convé a

cap de les parts afectades. Pel que pertoca a l'Administració pública, entenem que aquesta afirmació és particularment vàlida perquè hi ha fórmules alternatives, clarament preferibles, per obtenir de la banca els mateixos recursos tributaris.

En resum, el Projecte de Llei que regularia un impost indirecte sobre els serveis bancaris, a més d'estar mal articulats, presenta un problema greu d'incoherència; és defectuós des del punt de vista constitucional, al nostre entendre; no és idoni per cobrir l'aportació bancària al pressupost nacional, i per aconseguir el seu objectiu immediat, pot ser avantatjosament substituït per altres fórmules realment adequades.

Creiem que aquesta exposició justifica a bastament la nostra esmena a la totalitat d'un Projecte de Llei que considerem que no hauria d'haver arribat al Consell i que, a la vista de la nostra argumentació- ja que tenim clar quina serà la votació del Grup Parlamentari- demanàrem al Govern que el vulgui retirar.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir ara? Al final?

Passem, doncs, a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt, Sr. Vicenç Mateu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, molt breument, nosaltres, sí, que donarem suport a l'esmena a la totalitat.

Ja he dit en l'exposició anterior, una exposició a la que he volgut donar un caràcter general, que enteníem que imposar indirectament el sistema bancari, doncs, estava al límit, si ho comparem amb la legislació d'altres països pel que fa a un impost que es vol convertir en un IVA.

Tenim els nostres dubtes que aquest Projecte respecti el principi constitucional, com ja molt bé ha exposat el conseller, Josep Dallerès.

Ens reafirmem amb el que hem dit, també, anteriorment, en el sentit que sembla que malgrat hi hagi una Llei marc que pretén gravar, doncs, tots els serveis, sembla com si aquesta Llei marc hagués estat concebuda per donar cobertura a aquesta Llei, perquè de moment l'únic que s'ha desplegat és allò que afecta el sistema bancari, i a demés, ens dóna la sensació que la quantitat a recaptar -que és el resultat d'aquesta fórmula tan complexa- és una quantitat que sembla que ja es coneixia d'entrada, en

la qual hi ha certs dubtes respecte al camí utilitzat per arribar a elaborar, doncs, aquesta fórmula.

Aquesta fórmula, finalment, acaba fent que la banca, doncs, contribueixi a l'Estat amb uns 3.250 milions l'any, igual que fa, ja, uns quants anys.

I, jo voldria dir, ja, per acabar, doncs, que em sembla que 3.250 milions d'avui no són exactament 3.250 milions de fa, doncs, quatre o cinc anys.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, nosaltres també donem suport a aquesta esmena a la totalitat que ha estat presentada pel Grup de l'AND.

No insistiré en els arguments, que comparteixo, i que ha exposat el conseller Josep Dallerès, i els que acaba d'afegir, ara, el conseller Vicenç Mateu.

Jo tinc dos línies de reflexió a afegir. En primer lloc, dir que després d'haver-li donat moltes voltes, no hem estat capaços -ho he de confessar- d'entendre el funcionament d'aquesta Llei. Si no fos que en un anterior debat un conseller lliberal ja em va dir que no era l'escola de Chicago la que orientava els criteris legislatius del Grup Lliberal, hauria pensat que dins del meu desconeixement de la teoria del Sr. Milton Friedman potser ho havia fet ell, o ho havia inspirat ell, això.

Jo, he de confessar que considero incompreensible aquest sistema de mòduls, i fins i tot he demanat a gent que té més llums que jo, i, tampoc, m'ho han sabut explicar.

Però, crec que de les intervencions que ha fet aquí l'AND i IDN, nosaltres, des de Nova Democràcia ens agradaria acabar-les de posar en el marc en el qual el Govern -jo diria que ben segur involuntàriament- ha situat tota la qüestió de la imposició bancària, avui. Volent cobrir aquesta aportació ens ha obligat a mirar-nos-ho, i obliga a tothom -dins i fora d'Andorra- a adonar-se de quina és la especial situació de la banca d'Andorra. I, aquesta és la reflexió, no?... la relació entre la banca i l'Estat, i sobretot la relació entre la banca a Andorra i l'Estat després de la Constitució. Quin és el paper dels bancs en l'economia andorrana?

Hi ha una dada que, doncs, intentant entendre els mòduls, hem arribat a esbrinar. Una dada que és

pública, per tant, no diré res que tothom no pugui saber, però que la veritat sigui dita, almenys a nosaltres ens havia passat fins fa poc una mica per sobre.

Estudiant els balanços dels bancs, i estudiant el pressupost de l'Estat, més o menys, gairebé matemàticament apareix una dada que ens hauria de fer reflexionar: resulta que el pressupost de l'Estat... de l'Estat andorrà, és matemàticament... les xifres són les mateixes que els beneficis de la banca andorrana. És a dir, si agafem els beneficis de les entitats bancàries, els balanços d'un any són públics, i els sumem de totes les entitats bancàries arribarem a la xifra gairebé idèntica del pressupost de l'Estat. Això no passa enlloc d'Europa. I això, si es vol mantenir, aquí, una especial tributació de la banca, i lligant-ho amb la reflexió de la primera intervenció del primer Projecte de Llei, i en el brillant guió que diu que: "mai serà que comencin per nosaltres", crec que el Govern hauria d'haver estat ben inspirat per tractar aquesta qüestió amb una mica més de prudència.

Per tant, aquesta és la nostra reflexió al debat, i votarem aquesta esmena.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Marc Pintat.

El M. I. Sr. Marc Pintat:

Gràcies Sr. síndic.

La meva intervenció serà molt breu. Doncs, la Llei de regulació dels mòduls aplicables a les entitats bancàries en el marc de la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis, no és res més que tal com el títol de la Llei ho diu, el desenvolupament de la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis que abans ha defensat el Sr. Francesc Mora, president del Grup Parlamentari Lliberal.

Una Llei exclusivament tècnica que desenvolupa una de les característiques de l'impost indirecte sobre els serveis, que és la fixació de les bases de tributació a través d'un sistema de determinació objectiva o per mòduls com a règim general.

Un sistema que dona lloc a una gestió fàcil i àgil pel que fa a tràmits administratius, que redueix la necessitat de personal, i que permet establir els mòduls d'acord amb les característiques pròpies de cada sector econòmic. Uns mòduls que són els elements que permeten definir la base de tributació de l'impost.

La Llei de regulació dels mòduls aplicables a les entitats bancàries en el marc de la Llei indirecte

sobre la prestació de serveis no fa res més que determinar, a través d'una fórmula matemàtica, un sistema de càlcul de la base de liquidació de l'impost indirecte sobre els serveis de les entitats bancàries.

S'ha de precisar -i en som perfectament conscients- que el mòdul que determina la base de liquidació de les entitats bancàries, que fixa aquesta Llei, és un mòdul que hem d'adaptar-lo a la realitat canviant de l'economia andorrana, i potser, a un sistema més clarificador per a les entitats bancàries, però que avui en dia, donada la conjuntura del país, ha fet necessari establir un sistema modular perfectament mesurable, i continuista amb la contribució del sistema bancari de l'Estat.

Voldria remarcar, tal com ha dit el meu company del Grup Lliberal, que l'important avui, és que hem definit un sistema de tributació... un sistema de tributació que aposta per la imposició indirecta sobre la prestació de serveis. En definitiva, un sistema que permeti generalitzar la imposició indirecta a la resta de sectors de l'economia andorrana, i sense cap dubte, és el que millor s'emmarca en el funcionament de la nostra economia.

És per això, que des del Grup Lliberal rebutgem l'esmena a la totalitat, i donem suport a la Llei de regulació dels mòduls aplicables a les entitats bancàries en el marc de la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir?

Sí, Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Molt breument.

Només per... a veure! Per valorar des del Govern, jo diria, la bondat de l'aportació en aquest cas del Grup Parlamentari AND, i potser per situar les coses en el seu ordre lògic, almenys amb la lògica amb que ho veu el Govern.

La voluntat del Govern i del Grup Parlamentari que li dóna suport és de tirar endavant un mandat constitucional, generalitzar la imposició, i amb la visió que té el Grup Lliberal i el govern lliberal generalitzar la imposició indirecta.

En el marc d'aquesta voluntat es presenta a tràmit la Llei general o la Llei d'imposició de serveis indirecte, i per tant, els serveis bancaris, que són un subconjunt dels serveis que es donen a nivell de país, doncs, s'han d'adaptar a aquesta voluntat de generar l'impost.

Per tant, entenem que la regulació pel mecanisme del mòdul que és el que regularà, o el mecanisme amb el qual es basarà la imposició indirecta en el conjunt del sector de serveis, doncs, a partir del moment que es tirarà endavant aquesta Llei general d'imposició de serveis indirecte pel sector financer, és més lògic que es faci per mòduls que per d'altres paràmetres.

Des del Govern, jo diria que entenem l'enyorança de l'AND en aquest cas, de perdre de vista dos mecanismes que al cap i a la fi, doncs, es van impulsar des del seu govern. Els coeficients d'inversió obligatòria, els coeficients de reserves en garantia es van impulsar. Entenem, l'enyorança, però, també, si ens situem en aquell moment, si aquests instruments van ser efectius, també, va ser perquè el Govern encapçalat per Marc Forné va ser capaç d'endegar un esforç de concertació amb el sector, el qual va ser que va fer aplicable aquests mecanismes... en definitiva, aquests mecanismes impositius, i arribar a aconseguir que el sector financer contribuís a les despeses de l'Estat.

Ens parlava d'altres alternatives... Segurament hi són. Nosaltres no diem que l'única alternativa sigui aquesta. Diem que és la que millor s'adequa a l'enfoc general de la imposició indirecta sobre els serveis. En el cas de contribucions especials, jo no li puc dir si funcionaria o no, en tot cas, em semblaria un mecanisme una mica curiós, i que ens faria falta, doncs, madurar molt més perquè no acabem de veure la relació.

És clar que mantenim el nivell recaptatori, però, també, augmentem la seguretat jurídica, en el sentit d'assentar les bases per les quals aquesta pressió recaptatòria pot anar evolucionant, a més, en funció del volum d'activitat i en funció del nombre d'actors que conformin el sector financer, en concret, el sector bancari andorrà.

Quant a la sorpresa per part d'alguns grups en dir, doncs: "escolti, com és que vostès graven indirectament l'activitat financera, en concret, l'activitat bancària, quan a fora no es fa...". A fora no es fa, doncs, perquè es grava directament, i com hem repetit, una i altra vegada, en aquest cas, l'enfoc tributari del Govern lliberal i del Grup que li dóna suport és de generalitzar la imposició indirecta.

Quant a aquesta casualitat de coincidència de beneficis amb el pressupost general de l'Estat, el que està clar és que amb el que ha augmentat el pressupost general de l'Estat, recordem xifres: any 1995, el pressupost heretat del Govern Oscar Ribas: 23.000 milions de pessetes; any 2000, pressupost, diguéssim ordinari: 36.000 milions de pessetes, si afegim despeses extraordinàries i ingressos

extraordinaris ens n'anem a 39.000 milions de pessetes, amb l'augment d'aquests deu anys sense que hagi augmentat ni una pesseta l'endeutament del Govern. L'endeutament del Govern començarà a patir, i començarà a augmentar moderadament a finals de l'exercici 2000, no abans. Per tant, hem passat del 1995: 23.000 milions de pressupost; al 2000: 36 o 39.000 milions de pressupost sense haver augmentat ni una pesseta l'endeutament. Si tenim en compte aquesta evolució pressupostària vol dir que, en qualsevol cas, aquest ratio beneficis-pressupost encara era molt pitjor fa uns anys que no pas ara.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions per part dels grups parlamentaris?

Sr. Josep Dallerès, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Sangrà, vostè ha parlat de la visió del Govern lliberal... Nosaltres no la coneixem... Voldria començar per aquí. És a dir, i el que estem donant és una visió global de com s'ha d'acabar tot.

Referent als mòduls, no crec que m'hagi entès molt bé dins de la meua intervenció. No és, precisament, l'enyorança de deixar els mòduls. Des del moment en què es van fer els mòduls... -perdò- el sistema dels coeficients... -i no estem, *a priori*, en contra dels mòduls, m'he confós de paraula i, efectivament, nosaltres vam entrar el de coeficients... en el moment que es van entrar les lleis que van desenvolupar el tema del sistema bancari, no hi havia la Llei de bases de l'ordenament tributari que tenim avui. I, quan parlo de contribucions especials és una figura que consta a dins de la Llei de bases de l'ordenament tributari, que es va votar el 1998 -si mal no recordo- i va ser votada per unanimitat.

I, sí que voldria -només era recalcar això- si es tracta d'una figura que existeix, que en tot cas, caldria al nostre entendre, precisar una mica més a dins del text de la Llei, però, que és totalment adaptable.

Referent a l'argumentació que he fet sobre el pressupost -més aviat, contestant, em sembla, més al Sr. Bartumeu que a mi mateix- jo li voldria recordar que si això ha estat possible, -i aquí, recordar una intervenció del Sr. Baró de l'any 1995- que si això ha estat possible és gràcies al desplegament d'aquestes lleis. Si no hi hagués hagut el desplegament

d'aquestes lleis, el deute hagués continuat pujant en gran part. És a dir, tots som conscients de què van poder fer aquestes lleis, i de perquè les coses van quedar en unes xifres que han estat les mateixes. El que constato és que, malgrat l'aportació que van fer aquestes lleis, el fet de no haver de pagar interessos com s'estava pagant essencialment, tampoc ha permès al Govern actual de retornar el deute.

Únicament aquesta precisió.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Bé, doncs, passarem... Sí? Sr. ministre? Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Només una petita... Jo no li dic que no estiguin bé les contribucions especials, dic que no l'acabo de veure, i no encaixa amb el desenvolupament per mòduls de la imposició indirecta.

Quant a les intervencions del Sr. Ladislau Baró no només les enyoren vostès, sinó que, també, les enyorem nosaltres, les intervencions del Sr. Baró.

Vostè diu que no tenim visió... no tenim visió quan, en definitiva, avui, el que estem fent és encetar una via, que és la via del Govern lliberal, per diferència amb la via que s'expressa des d'alguns sectors de l'oposició, d'augmentar el nivell d'ingressos de l'Estat per via de la generalització de l'impost indirecte. I això és un enfoc global.

És clar, que vostè em digui que no tenim visió, quan jo recordo la visió que ens van deixar a finals del 1994 començaments del 1995, em sembla una mica contradictori... Què ens van deixar quant a planificació tributària? Ens van deixar les vinyetes, ens van deixar els cànons sobre consum d'electricitat i de telèfon, ens van deixar dos lleis que han estat molt útils -ho reconec- però, que sense l'esforç de concertació del Govern lliberal no haguessin servit per res. I, ens van deixar en el calaix, doncs, propostes tan curioses com, per exemple, un 3% d'imposició sobre les rendes del treball sobre el salari dels treballadors.

No penso que ens pugui dir que no tenim visió quan recordem la visió que vostès ens van deixar. Tot i que després, doncs, s'entén que des de l'oposició sigui difícil de fer un plantejament integrat del futur en matèria tributària si no són capaços ni de decidir a quin corrent internacional polític es volen adscriure.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Dallerès, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

Em sembla, Sr. Sangrà, que l'última frase ha estat de massa. Tornem al mateix. Jo no entraré en aquest tipus d'intervencions que trobo que no aporten res al debat.

Jo només li posaré una pregunta... Miri, ni sóc tècnic... Li he plantejat. No li he dit que no tinguin visió, jo dic que nosaltres no la coneixem, no ens l'han explicada. Però és igual, al límit no... com que també tinc clar de com s'acabarà el debat...

Jo només li voldria posar una pregunta: imaginem que aquesta Llei no sigui aplicable... Què passa? Es deixa de cobrar aquest any, o s'ha de fer una altra Llei.

Res més. Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Cap altra intervenció?

Bé, doncs, procedirem a la votació, votant sí o no a l'esmena presentada. Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No

M. I. Sr. Modest Baró Moles : No

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : Sí

M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No

M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No

M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No

M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez : No

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí

M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : No

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte, si us plau?

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 10; vots no: 16.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació declaro desestimada l'esmena a la totalitat, i atès que s'hi ha presentat una esmena a l'articulat el Projecte de llei seguirà la seva tramitació en Comissió.

Passem al punt 3 de l'ordre del dia.

3. Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Jordi Torres Alís, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, Vicenç Mateu Zamora, Jaume Bartumeu Cassany i Simó Duró Coma, en representació del Grup Mixt, al Projecte de llei de l'impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 42/1999, del 5 de novembre. S'hi ha presentat una esmena a la totalitat per part del Grup Parlamentari Agrupament Nacional Democràtic, i una per part del Grup Mixt que han estat publicades al Butlletí número 53/1999, del 27 de desembre.

Demanaria, en primer lloc, als grups que han presentat les esmenes, si volen fer el debat i la votació conjunta de les esmenes? D'acord?

Bé, doncs, passo la paraula a l'Agrupament Nacional Democràtic per exposar la seva esmena.

Intervé el Sr. Dallerès.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

En el cas d'aquest Projecte de Llei la nostra esmena a la totalitat ve fonamentada essencialment en un punt: el possible, i previsible conflicte de competències que pot generar entre dues de les institucions més emblemàtiques d'Andorra: els Comuns i el Govern. I aquí posats a fer una mica, també, de demagògia diré: Comuns, amb C majúscula, vist que el Projecte de Llei..., en els diferents projectes de Llei, comuns arriba amb minúscula-

Recordaré que en el títol VI de la Constitució, -l'article 80.2- reconeix als Comuns (amb majúscula) una sèrie de facultats en matèria tributària que ha de recollir la Llei de competències comunals, entre les quals hi consta la "propietat immobiliària".

La Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns de 4 de novembre de 1993, que desenvolupa l'article ara mencionat, deixa clar en el seu article 9, punt 5 que els comuns poden recaptar "tributs immobiliaris sobre les transaccions immobiliàries a inscriure en el cadastre comunal".

L'article 1, punt 1 de la Llei que se'ns presenta avui comença dient: "El present impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries és... -i continua la definició- malgrat que en el primer text es parli de "tribut" i en l'actual es digui "impost", estem parlant del mateix."

Ja sé que em replicarà argumentant que en el primer cas es tracta d'un impost justificat per a la inscripció al cadastre, i que, ara, es tracta d'una inscripció en un registre que, per cert, la Llei no deixa ben clar si és un o si són dos (si és el del Ministeri de Finances o el de la Cambra de Notaris).

Per molt que es vulgui desdibuixar, tots sabem com han anat les coses. En comptes de negociar un text que tractés el tema globalment, tenint en compte, tant les necessitats comunals com les governamentals, tal com es va fer en el seu dia amb la taxa per tinença de vehicles -que queda reflectida en l'article 10 de la Llei de competències comunals-, la ministra va preferir, després d'una reunió frustrada, entrar directament a tràmit parlamentari el text que avui ens ocupa, per tal que la seva majoria li donés la raó.

Pensem que, en aquest cas en particular, no s'hagués hagut de procedir de tal manera, i que l'experiència positiva de la negociació sobre la ja citada taxa per la tinença de vehicles permetia augurar millors resultats en el moment de trobar un punt d'entesa.

Per altra banda no ens queda gens clar si la Llei pot suportar un recurs en contra per a doble imposició. Tot ens permet pensar que no.

Un cop més, aquest text deixa de manifest la manca d'un projecte d'ordenació tributària equitativa i global del Govern lliberal.

Gràcies Sr. Síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per exposar la seva esmena passo la paraula al Grup Mixt. Intervé primerament el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, molt breument nosaltres, també, hem decidit de fer una esmena a la totalitat al Projecte de Llei per una sèrie de raons, la principal de les quals, doncs, ja ha estat aquí esmentada. Entenem que el que es produirà per al ciutadà, al marge de tecnicismes jurídics és una duplicitat d'imposició... Una duplicitat d'imposició amb el tribut, doncs, que, ja, cobren els comuns. Nosaltres pensem que s'hauria d'haver actuat amb concertació amb els comuns. Lamentem que això no hagi estat el cas.

Pensem, també, que aquesta Llei és una Llei excessivament complicada, i a més pensem que és difícilment aplicable en els termes en què està escrita.

Vostès podien haver-se decantat a l'hora de fer les valoracions per un preu fet, potser un preu fet variable segons les zones, però han preferit fer-ho sobre un valor real i, aquest valor real serà molt difícil d'establir, tan difícil que creiem que hi haurà una gran arbitrarietat al respecte. En aquest sentit entenem que és un Projecte de Llei, doncs, deficient.

Hi ha alguna altra qüestió que tampoc està resolta adequadament, com és el tema de les societats immobiliàries, aquelles que tenen, doncs, un 50% dels seus actius en terrenys... perdó, en edificis. Creiem que aquest 50% serà molt difícil de comprovar novament.

I bé, aquestes raons són les que a nosaltres ens han portat, doncs, i en el context al qual m'he referit en la primera intervenció, doncs, a fer una esmena, també, a la totalitat a aquest Projecte de Llei.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, aquest Projecte de Llei sembla posar en evidència que ens queda, encara, una transició pendent, una transició al... -quan dic transició em refereixo a la introducció dins de la legislació general dels principis de la Constitució. Estem parlant de l'estructura territorial de l'Estat que la Constitució va consolidar, però, que calia, i cal omplir de contingut mitjançant un clar desenvolupament legislatiu. Per dur-lo a terme cal buscar la concertació, l'acord, l'interès compartit, tot el contrari, precisament, de la prepotència, l'abús i el dogmatisme.

Andorra s'ha d'entendre i acceptar tal com és, però, per entendre i acceptar qualsevol realitat primer cal mirar-la cara a cara.

Precisament perquè el Partit Lliberal no depèn de ningú per a governar, perquè no necessita els vots, perquè té -segons insisteixen en recordar-nos-ho avui- unes oposicions disminuïdes, pensàvem nosaltres que podia ser generós, i proposar un pacte d'Estat amb totes les forces parlamentàries que vingués a resoldre la gran qüestió pendent de la delimitació de competències entre l'Administració central i la comunal amb la subsegüent consolidació de les transferències.

Per a una cosa i per l'altra hi ha fórmules, tècniques disponibles i polítiques, i només falta voluntat política per unir esforços i acostar criteris. Fer conjuntament pedagogia a l'opinió pública, i plasmar els acords en les corresponents adaptacions legals en el marc ja fixat per la Constitució.

I tot això, és clar, ha de venir precedit envoltat per una clara actitud dialogant que exclouï el dictat rígid i l'anivelladora: "Quan més poder es té, més flexible cal ser", i el Govern ho hauria pogut ser, però no ho ha volgut.

Quan els còsols van demanar d'obrir una altra negociació tripartida a Casa de la Vall, seguint la línia traçada per l'Acord institucional: Consell, Govern, comuns del 1992, els lliberals van alçar el crit al cel; no en volien, ni en volen sentir parlar.

El resultat el tenim avui, aquí, un altre pedaç legislatiu que portarà cap a la topada institucional de la pràctica introducció d'una doble imposició i cap a la més cridanera inseguretad jurídica dels ciutadans sotmesos al desgavell que s'encetarà quinze dies després de l'aparició al BOPA de la Llei. Una Llei que a banda d'aquesta qüestió de filosofia, o concepte polític de base, pateix abundantment de defectes tècnics, i n'esmentaré uns quants a tall d'exemple:

A l'article 3 es parla de definir la transmissió de béns immobles en propietat. Queden penjats una sèrie de conceptes d'aplicació al Principat d'Andorra com són els censos enfiteútics, els drets de superfície, les

permutes de construcció i l'arrendament de construcció.

A l'article 3.3 tal com està escrit, si hi ha una persona que obté una decisió judicial en el marc d'un debat o d'una discussió judicial amb una herència, és a dir, per exemple algú que tregui la legítima, obtindrà un acte judicial. Aquesta propietat de la successió entra -penso jo- en l'article 3.3. Estarem gravant les successions.

A l'article 3.4 es parla... s'introdueix un nou concepte desconegut fins ara en dret andorrà: Acta de notorietat. A França una *Acte de notoriété* és un equivalent notarial de la declaració d'hereus a abintestat. A Espanya, ara, també, han innovat, legislativament, en el sentit francès.

Així doncs, si el que s'entén per actes de notorietat és el que s'entén a França, llavors, també, s'estan gravant les successions... I no es diu. S'hauria de dir. Si el Govern lliberal vol gravar les successions ho ha de dir, i si no, ha fet la Llei malament.

Es parla, també, en aquest mateix article 3.4 d'expedients de domini... No sabem que vol dir. Penso que és una mala definició que només farà que complicar la situació. No té res a veure una adquisició amb fer constatar la propietat, que és el que jo entenc que és un expedient de domini.

A l'article 4.3, s'exclouen hipoteques i penyores quan, abans, s'han taxat promeses i opcions... No hi veig la lògica.

A l'article 7.2, aquest... Sr. síndic, em permetrà que el llegeixi, perquè... suposo que he començat l'any 2000 amb una certa mandra intel·lectual; abans he dit que no havia entès els mòduls. L'article 7.2 jo diria que és antologia, diu: "2. Únicament minoren la base de tributació les càrregues que disminueixen el valor real dels béns, però mai els deutes, encara que estiguin garantits per penyora o hipoteca". Ho he llegit moltes vegades, també ho he demanat a persones que tenen més llums que jo. Confessem que no ho hem entès. Jo suposo que no vol dir res.

Article 12.3. Hi ha una gran embolicada entre les promeses de compravenda de gran aplicació a Andorra i les escriptures definitives. Tota aquesta embolicada, penso jo, només servirà per fomentar la picaresca, i que la gent que faci promeses no faci escriptures. Aquest és el plantejament. Enlloc es diu que si es fa primer la promesa i després l'escriptura no es pagarà dos vegades, i si es diu, deu ser com l'article 7.2, que es diu de manera tan complicada que no arribo a entendre-ho.

I per acabar, la disposició addicional segona, aquesta jo diria que ja és, precisament per ser addicional, una mica el resum de tot el mal engiponament del text.

Es vol crear un registre de propietat... registre de propietat per una disposició addicional d'una llei. Això, em sembla a mi, que és un atemptat a la seriositat i a la seguretat jurídica, i autoritzar el Govern a fer-ho va en contra d'un principi general de reserva de llei -em sembla a mi.

Jo no crec que puguem admetre que el registre de propietat sigui confiat a la Cambra de notaris. El registre de propietat, a tot arreu on existeix, i a Espanya -d'on vull creure que provenen els inspiradors o redactors del text- és constitutiu, per això és un registre de la propietat, sinó seria un simple cadastre.

Per consegüent estem, aquí, també, fent una innovació a Andorra en el terreny del dret de propietat. Si el registre de propietat qualifica els actes que s'hi volen inscriure, i si el qualifiquen la Cambra de notaris-tampoc se'ns diu qui dins de la Cambra- podríem arribar a la situació en la qual qualifica els actes de notaris són els mateixos que abans han realitzat els instruments.

Crec que el Govern s'hauria de revisar. Jo no goso fer com abans ha fet el company Josep Dallerès, de demanar-li que ho retiri i s'ho torni a mirar, però segurament el tràfic comercial andorrà hi guanyaria si aquesta Llei la tornessin a fer.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir ara o al final?

Sí... ara o al final?... Al final?

Bé, doncs, passem a la intervenció dels grups parlamentaris. Té la paraula, pel Grup Lliberal, el Sr. Jordi Serra.

El M. I. Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Avui s'ha iniciat en el si del Consell General un debat que ha de fixar les bases del futur sistema impositiu andorrà.

Així, una de les figures tributàries que hem presentat davant del Consell és l'impost sobre les transmissions patrimonials immobiliàries. Un impost que grava les transmissions entre vius de béns immobles, un impost de naturalesa indirecta que està relacionat amb la propietat immobiliària, doncs, el seu valor és el que més directament es revaloritza gràcies a la millora en les infraestructures i les millores de l'entorn que realitza el sector públic. Una revalorització que tenen els béns immobles gràcies a l'esforç inversor de l'Estat sense que avui en dia l'Estat rebi cap tipus de contraprestació per part dels

propietaris de béns immobles que, en definitiva, són els que gaudeixen de totes les millores realitzades.

Els punts a destacar en aquesta Llei són: l'impost de transmissions patrimonials és tan sols un impost, un dels dubtes que poden sorgir en l'aplicació d'aquest impost, és que el pagament no suposa el dret de propietat, sinó, tan sols, el pagament fa front a una obligació tributària, i per tant, no s'ha de confondre el pagament de l'impost amb un dret o registre de propietat. L'impost grava les transmissions de béns immobles, s'hagin estructurat com s'hagin estructurat, ja sigui a través de participacions en societats o a través de contractes privats.

L'important és que es produeixi el trasllat del domini del bé immoble. També s'inclou com a fet generador la constitució o cessió de drets reals.

La gestió de l'impost serà realitzada pels notaris, els quals en el moment de realitzar l'escriptura pública efectuaran el cobrament de l'impost. Un sistema que facilitarà la relació entre el ciutadà i l'Administració, i que permetrà salvaguardar la confidencialitat de les transmissions efectuades.

Un altra punt important de la Llei és la comprovació del valor que realitzarà l'Administració del bé declarat per l'obligat tributari. Una comprovació de valor que pot implicar que l'Administració apliqui el dret de retracte, o sigui, que adquireixi ella mateixa el bé immoble si el valor declarat és inferior al 50% del valor real.

Pel que fa referència als drets reals es va considerar necessari establir per llei un sistema de valoració, atès la particularitat de la transmissió o cessió d'un dret real, ja que no es transmet la propietat sinó que s'estableix un domini sobre un bé.

Per altra banda, s'hauria d'establir, també, un sistema de valoració dels béns immobles que permetés fixar la correcció del pagament de l'impost, atès que no conté en un cadastre un dels sistemes que s'utilitza per valorar els béns immobles. Es va considerar que el millor sistema de valoració per efectuar la comprovació de valors és el que ja s'està utilitzant avui en dia, i que no és altre que el peritatge.

Bé, en definitiva, l'impost de transmissions patrimonials immobiliàries és un impost que, al meu entendre, inicia conjuntament amb l'impost indirecte sobre la prestació de serveis la generalització d'un sistema tributari estatal basat en la imposició indirecta que permetrà generar els ingressos necessaris perquè l'Estat andorrà pugui fer front a les seves necessitats.

No voldria acabar la meua intervenció sense fer una referència a una situació que, també, hem de solucionar quan parlem de la política fiscal de l'Estat

que és el finançament comunal. No oblidem que, avui en dia, els comuns reben un 30% dels ingressos de l'Estat, que és una de les partides més importants dels seus ingressos, i que la seva política tributària gira al voltant de les taxes per permisos administratius i per serveis. La política tributària de l'Estat ha d'acabar de definir els ingressos tributaris dels comuns.

Hem de ser capaços, entre totes les forces polítiques del país, de completar aquest desenvolupament impositiu indirecte amb una llei que reguli les finances comunals. Deixi'n que els hi recordi que en aquest moment s'hi està treballant.

Per realitzar aquesta tasca legislativa el Grup Parlamentari Lliberal demana la col·laboració i el consens entre les diferents institucions competents: Govern-comuns, per consensuar un text administratiu que pugui ser examinat en el ple del Consell, i que clarifiqui les competències fiscals de les corporacions locals, text que reforçarà la seguretat jurídica del sistema fiscal andorrà.

És per tot això que des del Grup Parlamentari Lliberal no donarem suport a l'esmena a la totalitat sobre la Llei de l'impost sobre les transmissions patrimonials immobiliàries, que avui votem en aquesta Cambra.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció del Govern.

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Sí, gràcies.

Miri, Sr. Vicenç Mateu, si no podem obtenir l'aprovat, més que un deficient ens agradaria tenir un suficient o un molt insuficient, inclús. Pensem que la Llei no es mereix la qualificació de deficient que vostè li ha donat.

En qualsevol cas no només ens l'ha donat vostè, sinó que l'han compartit en el banc de l'oposició els que ocupen els escons de manera contigua a vostès.

Quan es parla de la via del pacte... -i en això hi entrarem... hi vull entrar al final del meu exposat- la via del pacte s'ha intentat. S'ha intentat, i jo diria que ara no estem en una mala via per avançar en la via del pacte, tot i que potser ha arribat una mica massa tard. Però, li asseguro que la culpa no ha estat només del Govern.

El pacte a canvi de què? Si vostè em diu pacte amb les institucions al preu que es va pagar pel pacte

institucional del 1993, doncs, jo potser li diria que aquest preu és excessivament alt. Per tant, pacte sí, però, segons a quin preu.

En qualsevol cas, en el que no estaria d'acord és en la caricatura que vostè ha fet de la Llei. Ens repeteix contínuament que som dolents, que no en sabem... No som tan dolents... La Llei és prou clara, i una de dues, o vostè canvia d'assessors legals o potser haurem de canviar nosaltres d'assessors legals, però, el que està clar és que els nostres no s'entendrien.

La part final de... si s'està creant un registre de la propietat? Li asseguro que no. Del que ens estem dotant, tots plegats, és d'un sistema eficaç de control dels actes notariais, i per tant, de les liquidacions dels mateixos.

Quant a la intervenció del Grup Parlamentari AND, dir que la inscripció al cadastre es pot interpretar com a impost, però, també, com a taxa. En el cas que es definís, així, a la Llei de bases de l'ordenament tributari comunal no hi hauria aquesta incompatibilitat, entenem, des del Govern no hi seria.

En qualsevol cas, una cosa, és el que es gravaria pel tram dels comuns, aquesta inscripció al cadastre; i una altra és el que grava la transmissió de la propietat, i doncs, per tant, és un concepte més ampli. El que dèiem abans, accions de societats amb una participació molt important de béns immobiliaris, les transmissions, doncs, o concessions de drets reals, etc.

En qualsevol cas, vostè parlava de què no ens n'hem sortit. És cert. No ens n'hem sortit amb aquest intent de concertació amb els comuns. I parlava d'una reunió frustrada de la ministra de Finances. Jo li diria que de reunions frustrades n'hi han hagut moltes. Les reunions les conseqüències de les quals han estat uns sentiments de frustració, n'hi han hagut moltes, no només de la ministra de Finances, sinó del mateix cap de Govern, d'alguna altra ministra del Govern lliberal, i segurament, sense cap mena de dubte, d'algun cònsol, per no dir de tots els cònsols, perquè no hem estat capaços de posar-nos d'acord.

Tot i que el calendari... el que podríem anomenar... el camí frustrat cap el consens, ha estat molt ple de reunions, de contactes, de trobades, de declaracions de bones intencions que no s'han acabat concretant.

Des del 12 de setembre de 1996 quan el Consell General, com a conseqüència de les liquidacions del 1994, fa una sèrie de recomanacions per aclarir temes competencials, ens posem en marxa... es posa en marxa el Govern d'aquella època. El 14 de novembre de 1996 es demana una resposta sobre aquesta voluntat expressada pel Consell General en els comuns. El 25 de setembre de 1996 es treballa

amb els comuns sobre tota una sèrie de principis comptables, i de principis d'adaptació de la Llei de bases de l'ordenament tributari i de la Llei general de finances públiques. Al maig del 1997 es tornen a tocar tots aquests temes en una reunió entre Govern i comuns, on hi havien, doncs, diversos membres del Govern, i pràcticament la representació de totes les parròquies, menys una. Es parla en concret de la Llei general de finances públiques, de la Llei de bases d'ordenament tributari, i d'un tema, doncs, que també ens preocupava que és el cens de població.

Aquesta llista de reunions podria continuar el 18 de març de 1998, el 18 de juny del 1998, on des del Govern es fa una carta per convidar els comuns a una reunió el 25 de juny de 1998 per tractar els textos legals que ens ocupaven, i que són els que he referenciat abans. Reunió que es produeix el 25 de juny de 1998 amb l'assistència, una altra vegada, de sis parròquies -sobre set no està malament. Els temes que es posen a sobre de la taula són, exactament, les mateixes lleis: Llei de bases d'ordenament tributari i adaptació dels comuns a aquesta Llei de bases, Llei general de finances públiques, i a més impost de transmissions patrimonials. Ens convoquem a una reunió el mes següent que es duu a terme amb expressió de bona voluntat, i quedem emplaçats per després de l'estiu, en concret, pel 17 de setembre de 1998, dia en el qual els comuns no es presenten a una reunió com a conseqüència, jo diria, d'un malentès derivat d'una interpretació sobre el model d'Estat, com a conseqüència d'una publicació del Ministeri d'Educació. En el model de l'Estat, doncs, no apareixien els comuns clarament representats i això va fer, doncs, que s'anul·lés aquesta reunió.

A partir d'aleshores la veritat és que de contactes n'hem tingut pocs, però, aquests contactes es van reprendre a finals del 1999, hi va haver una primera presa de contacte a través de cartes de les quals, doncs, tinc les còpies aquí, i finalment, doncs, es produeix aquesta reunió -segons les seves paraules- frustrada, impulsada per la ministra de Finances el 9 de març del 2000.

Doncs, per tant, el calendari -com deia- del consens, si no es pot dir que sigui satisfactori perquè no ho ha estat, sí ha estat dens en reunions, amb declaracions de bones intencions i amb impossibilitats d'avançar en l'anàlisi de la concreció dels diversos textos legislatius. I vostè em dirà de qui és la culpa? Doncs, jo diria que la culpa d'aquest fracàs és de tots plegats, en aquest cas, és dels dos interlocutors que no hem estat capaços de trobar un llenguatge d'acord, o unes vies d'acord i unes metodologies de treball que permetessin endinsar-nos en la feina, l'enorme feina que ens queda pendent.

En qualsevol cas, constatar això, però, també, constatar, doncs, que com a conseqüència d'aquesta reunió del març del 2000, s'obren, potser, millors perspectives de les que existien fins a aquest moment, i que el Govern no renuncia a impulsar la política del consens per regular aquest aspecte concret de l'impost de transmissió patrimonial, i tota la llarga numeració de temes referents als tributs comunals, doncs, que queden encara pendents de definició.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions per part dels grups parlamentaris?

Sí, Sr. Vicenç Mateu, per part del Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Només per recordar al Sr. Sangrà que deficient vol dir que presenta deficiències, i jo em reitero en què aquesta Llei té deficiències. No sé si vostè vol fer alguna mena d'al·lusió escolar, però, no té res a veure amb això, Sr. Sangrà.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt, Sr. Jaume Bartumeu, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Una precisió i una constatació.

La precisió. L'acord al qual jo he fet al·lusió és del 1992, i no del 1993. El preu pagat -això ja és una constatació-... el preu pagat, ens diu el ministre que va ser un preu molt car. Efectivament, per alguns va ser un preu molt car, per a altres va ser un gran resultat, el preu pagat és l'article 80 de la Constitució. És a dir, l'Acord institucional negociat a Casa de la Vall, i signat, entre altres, pel nostre actual síndic que era cònsol, doncs, va portar i va permetre, i va facilitar la Constitució. Si això és un preu molt alt, jo crec que alguns companys del Grup Parlamentari Lliberal haurien d'instruir el Govern, i fins i tot al Govern ja hi ha qui podria instruir a l'altra part del Govern que no vulgui considerar l'article 80 com un preu molt car, sinó com el preu necessari perquè Andorra tingués la Constitució.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, Sr. Josep Dallerès teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Referent a la culpa, Sr. Sangrà, en tot cas jo no l'he mencionada, i si culpa hi ha, comparteixo el que heu dit, és a dir, que en tot cas és de les dues parts.

Jo, el que trobo lamentable és que s'hagi d'arribar a que hi hagi aquesta possibilitat de legislar a través dels tribunals, i em sembla que el que s'ha de fer és legislar des d'aquí.

Em diu que actualment les disposicions són unes altres. A dins del llarg enunciat que heu fet de reunions, de fet, també voldria constatar que hi ha dos consols diferents. Hi ha una sèrie de reunions abans de les eleccions de l'antiga legislatura, dels antics comuns, i unes que són amb posterioritat. Remarcant aquí, si al 1996 era abans de les eleccions comunals... Si a l'octubre i al novembre del 1996 era abans de les eleccions comunals. A partir del maig del 1997 va ser amb els consols que sortints actualment. Els interlocutors havien anat canviant.

Però, al marge d'això, jo crec que...

(Se senten veus)

Jo crec que al marge d'això no hi ha tants temes -dins dels temes de finances- dels quals hi pugui haver aquest element de... que els comuns ja estan cobrant i que són... i que el Govern també ha de cobrar. Jo reconec que el Govern ha de participar.

Em sembla que val la pena de posar-los a sobre la taula abans d'anar cap a un conflicte. Si em diu que, actualment, hi ha una bona predisposició, que hi ha una dinàmica diferent, em demano si no valdria la pena esperar a què no hi pugui haver alguna cosa que trenqui, i que aquesta Llei ho podria ser.

És únicament aquest element, i em sembla que val la pena cada cop que hi ha possibilitat d'evitar l'enfrontament entre institucions -i, en aquest cas, no deixen de ser dues de les més emblemàtiques- que tots plegats hi posem el nostre per mirar d'evitar-ho.

És únicament en aquest sentit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció per part del Govern?

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Sí, només -al Sr. Bartumeu- que no li doni... que no intenti donar voltes a les meves paraules del que en pensa de la Constitució, repetidament de la manera que li interessa a ell. Jo, al que em referia, era a la contrapartida, la contrapartida és el tant per cent de les transferències, el qual, estic segur que -és una opinió, en aquest cas, nostra, però, segurament compartida per més d'un conseller de l'oposició- va ser un preu, força, força alt! a l'Acord institucional... No donem més la volta a les coses!

I quant a la proposta del Sr. Dallerès estem oberts a explorar, com he dit abans, la via del consens, i el fet que treballem amb els comuns és per trobar la complementarietat entre dos textos legals per tal d'aconseguir que les legítimes aspiracions de cadascuna de les parts -Govern i comuns en aquest cas- amb aquesta Llei entrada a tràmit, i seguint el seu tràmit legislatiu, i amb una eventual nova iniciativa legislativa, puguin arribar les dos a bon port, i ser perfectament aplicables i compatibles.

Només això.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

No, jo no dono cap volta a res, jo em limito a constatar el que escolto.

Jo també entenc que quan algú va fer campanya pel no a la Constitució davant del referèndum, hagi de fer constants esforços de gimnàstica intel·lectual per no contradir-se per això. Doncs, no és donar la volta a les coses... És constatar el que es diu.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Josep Dallerès teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

És únicament referent a aquesta última intervenció sobre el preu. Més que res perquè tothom sàpiga del que estem parlant.

És a dir, per a mi el preu no va ser car. A mi em va tocar negociar-ho del costat dels comuns al començar, i de l'altre costat, amb posterioritat. Com es va fer? Em sembla que és bo que tothom ho sàpiga. Es va fer en base al que s'havia estat gastant el Govern durant els deu darrers anys, és a dir,

durant els anys 1980, a les diferents parròquies. I la quantitat a la qual es va arribar va ser bastant per sota de la realitat del que Govern s'estava gastant a les parròquies. Es podria anar més lluny, es podrien donar més elements...,estic disposat a donar-los-hi el dia que vulgueu.

A mi el que em preocupa és que constato que avui en dia, vós que dieu que el preu va ser molt car, em dóna la impressió que hi ha algun article de la Llei de competències comunals que, des del Govern, jo no sé si s'han fet els convenis adequats, o si s'han signat els convenis adequats -sabeu de què parlo, suposo. S'estan fent des del Govern obres a diferents parròquies sobre elements de competència comunal, en tot cas, ja tindrem ocasió de parlar-ne.

Doncs, potser no era tan car com el que esteu dient, vist que encara hi ha la possibilitat d'aportar des del Govern elements cap a les parròquies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Sangrà, una última intervenció si us plau.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Només dir que en qüestió de preus... si una cosa és molt cara o no ho és tant... a veure, és un tema de discussió obert per definició, en el qual cadascú pot tenir la seva opinió sense que això porti a conflictes insalvables.

Dir-li al Sr. Jaume Bartumeu que jo al 1993, malauradament, residia i treballava fóra del Principat d'Andorra, amb dificultats, doncs, per obtenir segons quin tipus de permís de treball -també li he de dir tot- i que, per tant, doncs, no em vaig poder permetre de participar, ni en un sentit ni en un altre, a la campanya de la Constitució. Doncs, per tant, li agraeixo aquest paper preponderant que em dóna, però, que és absolutament immerescut.

En qualsevol cas, si de procés constituent hem de parlar, li asseguro que al Govern tinc companys que hi van participar d'una manera tan o més intensa que vostè, i que m'han pogut traspassar, doncs, com va anar tot aquell procés, d'una manera prou clara com perquè no en tingui cap mena de dubte.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Bé, si no hi ha cap altra intervenció procedirem a la votació, votant sí o no a l'esmena.

Sr. secretari general si us plau?

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No
 M. I. Sr. Modest Baró Moles : No
 M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí
 M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No
 M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí
 M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : Sí
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No
 M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez : No
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No
 M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No
 M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No
 M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí
 M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : No
 M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí
 M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No
 M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí
 M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí
 M. I. Sr. Guillem Areny Argelich: No
 M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte si us plau?

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 10; vots no: 16.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació declaro desestimades les esmenes a la totalitat, i atès que han estat presentades esmenes a l'articulat, el Projecte de llei seguirà la seva tramitació en Comissió.

Abans de continuar amb l'ordre del dia se suspèn la sessió per uns vint minuts.

Gràcies.

(Són les 18h20)

El M. I. Sr. Síndic General:

(Són les 18h50)

Es reprèn la sessió amb el punt número 4 de l'ordre del dia.

4. Examen i aprovació, si escau, de l'esmena a la totalitat presentada pel M. I. Sr. Jordi Torres Alís, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, al Projecte de Llei d'establiment de la taxa per raó del servei de fe pública notarial.

El Projecte de Llei fou publicat en el Butlletí número 42/1999, del 5 de novembre. S'hi ha presentat una esmena a la totalitat per part del Grup Parlamentari Agrupament Nacional Democràtic, que ha estat publicada en el Butlletí número 53/1999, del 27 de desembre.

Té la paraula el Sr. Josep Dallerès per exposar la seva esmena.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

Aquesta Llei, així com, possiblement, la que ve referenciada en el proper punt de l'ordre del dia, de ben segur que les haguéssim pogut votar favorablement, amb ben poques modificacions.

Només hagués calgut que s'haguessin inscrit en el desenvolupament d'un pla global tributari clar i conegut de tots. Em repeteixo, és la tercera o la quarta vegada que ho dic avui.

Ja li vam dir el dia del seu discurs d'investidura, Sr. cap de Govern, ara fa exactament tres anys, avui, que tot i la diferència amb l'anterior discurs, no hi sabíem veure cap definició de model tributari.

Força és de constatar que no ha canviat res, o ben poca cosa. Ben poca cosa em refereixo a la Llei que s'ha votat al primer punt de l'ordre del dia. Les lleis que estem estudiant avui ho demostren, no tornaré sobre el debat del primer punt. No hi tornaré, tot i que, pel que es refereix a la nostra esmena, hi ha un lligam.

Efectivament, la nostra intenció era proposar de retirar aquesta esmena, si la votació al primer punt de l'ordre del dia, per alguna d'aquelles coses difícilment previsibles, hagués estat diferent.

Explico el perquè. Nosaltres podem acceptar, defensar i votar la creació d'una taxa "per raó de la prestació del servei de fe pública notarial", ho podem fer si coneixem el marc global en el qual aquesta Llei

s'inscriu. Ens és més difícil fer-ho quan no ho sabem. Tot i així, al límit, fins i tot podríem fer-ho sense creure-hi gaire, i sense que això volgués dir que fem confiança al Govern que l'ha presentada. Ens es impossible fer-ho quan s'acaba de votar favorablement un text que permet que es deixi de gravar l'activitat bancària, és una de les possibilitats que permet el text que hem votat a l'apartat 1, i si no el temps, un cop més, per testimoni.

El text que ens ocupa, ara, acceptable dins d'un marc tributari clar i estructurat, un cop més, coixeja en el context que ens es presentat, per la manca d'equitat: es podria dir que es tracta, a escala diferent, del mateix que el Govern Lliberal ja ve aplicant per via reglamentària, des de fa dies, per tot el que fa referència als diferents serveis de l'Administració general: la darrera mesura que ens consta en aquesta línia es la que s'està aplicant des de fa poc a la ITV.

Gràcies Sr. Síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir ara o al final?

Sr. cap de Govern?

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Al final.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem, doncs, a la intervenció dels grups parlamentaris. Pel Grup Mixt té la paraula el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Només per dir que nosaltres, també, donarem suport a l'esmena presentada per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Mixt, també, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

En el mateix sentit donem suport a aquesta esmena.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, té la paraula el Sr. Francesc Bonet.

El M. I. Sr. Francesc Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Jo crec que dins del marc de l'evolució del sistema tributari, tal com s'ha exposat al començament d'aquesta sessió per part del president del Grup Parlamentari Lliberal, i amb una total coherència amb la planificació realitzada, al respecte, pel Govern liberal que té una visió global de futur... d'un futur que és d'aproximació d'un sistema estàndard dels països que ens envolten, del nostre entorn. Si observem aquests països hi ha un impost, que és l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats. El Govern, l'únic que ha fet ha estat completar a través d'un projecte de llei separat, un d'aquests aspectes que regula la transmissió patrimonial i actes jurídics documentats als països del nostre entorn. I per tant, no donarem suport a aquesta esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir?

Alguna altra intervenció?

Bé, a la vista de les intervencions procedirem a la votació, votant sí o no a l'esmena.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Modest Baró Moles : No

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : Sí

M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No

M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No

M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No

M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez : No

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí

M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : No

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : No

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, voleu procedir al recompte, si us plau.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 10; vots no: 16.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació declaro desestimada l'esmena a la totalitat, i atès que no han estat presentades esmenes a l'articulat declaro aprovat el Projecte de llei.

Passem al punt següent de l'ordre del dia, punt número 5.

5. Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Jordi Torres Alís, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, Vicenç Mateu Zamora, Jaume Bartumeu Cassany i Simó Duró Coma, en representació del Grup Mixt, al Projecte de llei de taxes judicials.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 42/1999, del 5 de novembre. S'hi ha presentat una esmena a la totalitat per part del Grup Parlamentari Agrupament Nacional Democràtic, i una per part del Grup Mixt, que han estat publicades en el Butlletí número 53/1999, del 27 de desembre.

Demana als grups parlamentaris si volen fer el debat i la votació conjunta...?

Sí?

Bé, doncs, té la paraula l'Agrupament Nacional Democràtic per exposar la seva esmena. Sr. Jordi Torres teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de llei de taxes judicials presentat pel Govern a tràmit parlamentari no ofereix, quantitativament, grans diferències respecte a la Llei de taxes judicials avui en vigor. Aquesta constatació podria conduir-nos a no entendre el perquè s'ha presentat aquesta esmena a la totalitat del text. Tanmateix, si analitzem amb detall els canvis entre un i altre text, l'esmena es justifica plenament.

De la lectura de l'exposició de motius del Projecte de llei se'n desprenen dues raons fonamentals, segons el Govern, per justificar el nou redactat: d'una banda, la conveniència d'adaptar el cost d'alguna de les taxes establertes i, d'altra banda, la necessitat d'adaptar la taxació de determinats procediments i actuacions de l'Administració de la justícia.

La primera de les raons ens podria semblar procedent, des de la visió del Govern, ja que com que les expectatives d'ingressos per aquest concepte (perquè tothom ha de tenir clar que en el moment d'aprovar el text vigent, el desembre de 1995, el principal motiu del Govern en presentar a tràmit la Llei va ser la recaptació de nous ingressos, i no la voluntat de què l'accés a la justícia quedés millor regulat), com deia, ja que les expectatives d'ingressos no es compleixen, ni de molt lluny, és normal que vulguin rectificar les seves previsions. Aquest canvi, però, no justifica de cap manera la presentació d'un nou text, perquè amb la modificació d'un o dos articles n'hi hagués hagut prou. Si les modificacions proposades s'haguessin limitat a això, la nostra esmena a la totalitat no hauria estat presentada, ja que amb esmenes parcials hauríem pogut expressar la nostra disconformitat, en el cas de creure-ho necessari.

La nostra esmena ve motivada, bàsicament, per la proclamada necessitat d'adaptar la taxació de determinats procediments i actuacions de l'Administració de la justícia. Les modificacions proposades en aquest aspecte reprenen, gairebé paraula per paraula, el redactat del text proposat pel Govern el 1995, i que, mitjançant les esmenes presentades per Nova Democràcia, i votades per unanimitat pels grups parlamentaris –inclosos el lliberal i els altres que en aquell moment donaven suport al Govern- no va ser incorporat en el text final de la Llei.

Encara que hagin passat cinc anys, tampoc trobem ara justificat incloure una taxa sobre els afers amb una quantia determinada o determinable inferior a 200.000 pessetes, o sobre les demandes d'execució de sentència, per citar només dos dels procediments i actuacions evocats. Taxant aquests conceptes, el que fan és promoure a què moltes persones, per causes totalment justificades, desisteixin d'accedir a la justícia, ja que davant la incertesa del resultat de la

seva actuació, i amb l'obligatorietat, encara que la resolució final els pugui ser favorable, d'avançar uns diners que, sovint, representen per a ells un esforç considerable, no tenen més remei que inhibir-se; i encara que el resultat final els fos favorable, haurien de pagar per demanar que la sentència fos executada. Em podran dir que la Llei preveu els casos de pobresa o d'insolvència, però no són aquests casos als quals ens referim, sinó als d'una gran majoria de possibles afectats que, sense poder ser declarats en situació de pobresa o insolvents, tindrien serioses dificultats per assumir certes despeses, encara que fossin transitòries.

Senyors parlamentaris del Grup Lliberal, els hi demanem que donin suport a la nostra esmena a la totalitat presentada, per fer possible, tal com ho van fer fa cinc anys, que unes modificacions que considerem nefastes puguin ser aprovades.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, per exposar la seva esmena, té la paraula el Grup Mixt. Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Aquesta esmena a la totalitat obeeix en part... -i per tant, ja no repetiré el que acaba d'exposar el company Jordi Torres. És a dir, no s'entén com una esmena presentada l'any 95, i que va tenir el suport de tota la Cambra i de l'actual majoria, doncs, ara, es torni a introduir aquesta qüestió de la taxació a la qual em referiré després, dels procediments d'execució.

Però, és que penso que a més a més, tal com està concebut aquest text, planteja altres diferències amb l'actual legislació que ens podria permetre de dir - amb el risc de ser acusats, d'aquí un moment, de demagogia des de la taula del Govern- que sembla que, aquí, també, s'està traduint una falta de sensibilitat de la majoria lliberal pel que fa al títol II de la Constitució.

M'explicaré. De prosperar el text tal com l'han presentat des del Govern, els procediments de l'article 41 de la Constitució, és a dir en el procediment urgent i preferent per demanar una empara, hauran de pagar taxa. D'igual manera, el procediment anomenat d'*habeas corpus*, és a dir el procediment derivat de l'article 9.3 de la Constitució, que és el que permet a una persona que estigui detinguda, de demanar que sigui posada a disposició judicial, i que jo diria que és un dels fonaments d'un estat de dret, doncs, això també

hauria de pagar taxa. Una persona que es trobi en aquesta difícilíssima situació hauria de trobar la manera, no solament de demanar de ser presentat davant d'un jutge, sinó de pagar taxa. Jo crec que això demana una rectificació.

Després hi ha la qüestió dels procediments d'execució que ja s'ha manifestat aquí. La ciutadania... no cal ser pràctic del dret... la ciutadania que un dia o altre s'ha d'acostar a la Batllia, en una posició jurídica o altra, sap que pel que sigui, per la situació de l'oficina judicial, o per la situació econòmica d'una part de l'economia andorrana, cal Déu i ajuda per aconseguir executar decisions de justícia. I com ha dit ara el conseller Jordi Torres, no cal que a més a més d'aquest Déu i ajuda s'hi hagi d'afegir l'haver de tornar a pagar una taxa pel que ja s'ha demanat i pagat en començar el procediment.

Ho vam dir l'any 95. No comprenem que ha canviat... o, si ha canviat una cosa, i les coses com siguin, les execucions, avui en dia, són més dificultoses i més lentes que l'any 95.

I, en tercer lloc i acabo, hi ha una introducció d'una nova qüestió, que jo diria que s'hi entra amb ànim exclusivament recaptatori, però desconeixent –penso jo- el respecte que cal als drets de la defensa, que és la qüestió de voler fer pagar una taxa a les reclamacions de l'anomenada responsabilitat civil en judicis penals. Per parlar en termes que la ciutadania pugui entendre de manera no complexa, jo diria que estem parlant de les qüestions que es plantegen davant dels tribunals penals, sigui el Tribunals de Corts o el Tribunal de Batlles, en reclamacions, per exemple, derivades d'accidents de circulació. Ara resultaria que l'actor civil, la persona que li han fet mal, i que demana una indemnització, i per tant que ha estat víctima d'un accident, per demanar aquesta indemnització en el marc d'un judici penal hauria de pagar una taxa. Però, és que a més a més resultaria que l'inculpat, la persona que es defensa d'aquesta reclamació, també, hauria de pagar una taxa quan parlés de responsabilitat civil. És a dir que pagués si ha de pagar o no ha de pagar les causes de l'accident. Jo crec que això, és una innovació en l'àmbit de les taxes judicials internacionalment, però, en tot cas, fos o no fos això admès en legislacions foranes, em sembla que seria un error d'introduir-ho en l'actual procediment de taxes judicials andorranes.

Aquests són els tres arguments bàsics que ens han fet plantejar aquesta esmena a la totalitat. Demanar que es revisin aquests criteris, i que es torni el text al Govern perquè ens el presenti modificat en tot això.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir ara o al final?

Al final? D'acord.

Doncs, passem a la intervenció dels grups parlamentaris. Pel Grup Lliberal intervé el Sr. Francesc Bonet .

El M. I. Sr. Francesc Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Bàsicament, el rebuig a l'esmena està fonamentat, també, en el que s'ha dit al parlar en la precedent taxa sobre les actuacions notarials. És a dir, pertanyen tant l'una com l'altra a la mateixa taxonomia dels impostos, i per tant, tant pot ser taxable una cosa com l'altra. Per altra banda, només cal dir que això només tracta d'actualitzar una Llei del 20 de desembre del 95.

L'accés a la jurisdicció ja s'ha dit que es comentaria que no està compromès. No està compromès. Just fa aproximadament uns deu dies que ha sortit el reglament d'assistents lletrats del torn d'ofici, i l'assistència de justícia gratuïta per benefici de pobresa en l'àmbit penal, que també existeix en l'àmbit civil. Per tant, l'accés a la jurisdicció de la justícia continua assegurat.

Respecte, efectivament al que s'ha dit del tema d'execucions, aquí podríem dir que el problema no és tan possible que vingui dels elements materials humans, amb una part sí que pot comptar tot el sistema judicial, sinó possiblement per una absència de llei de procediment civil, que pot dificultar, a vegades, l'execució de sentències.

És tot el que havia de dir, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Intervé pel Govern, Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Per puntualitzar un tema que no sé si tinc raó o no, però, em fa l'efecte que sí. A l'article 2, referent al que ha dir el Sr. Bartumeu sobre els procediments d'*habeas corpus*, per exemple, em fa l'efecte que exclou el fet que les actuacions que se segueixen davant de la jurisdicció penal hagin de pagar taxes, excepte les reclamacions civils que vostè, també, ha comentat com un dels motius que li fan oposar-se a aquesta Llei. Em sembla que està prou clar que no s'aplicaran aquesta taxes a la detenció de persones,

ni a l'*habeas corpus*, ni als casos que es derivin d'un començament d'un procediment penal que suposo que comença en el moment que, en aquests casos, hi ha una detenció policial.

Aquesta modificació la fem en funció del que realment havíem presentat l'any 95, i que també és veritat que va ser una Llei que es va modificar per esmenes de l'oposició, que en aquell moment era majoritària, i que la minoria dels tres grups que em donaven suport van acceptar amb criteri de tirar endavant aquesta Llei perquè feia falta. El temps ha vist que una part dels plantejaments que fèiem en aquell moment, ens semblen a nosaltres adequats, i per això l'hem presentat ara, després també de consensuar-la, i revisar-la amb el Consell Superior de la Justícia –que l'ha trobat bé-, i també, per adaptar-la a la Llei de bases de l'ordenament tributari en alguns dels punts puntuals que hi ha.

Jo crec que no és una innovació, sinó que és una consagració del principi que hi havia abans, i que la Constitució ens imposa. L'establiment del benefici de pobresa, el nostre Govern l'ha desenvolupat i l'ha millorat, i era un deure fer-ho. Però això, no exclou que per a nosaltres no es tracta en cap cas, ni s'ha dit, aquí, que la justícia hagi de ser gratuïta, només en els casos en què la gent que va davant de la justícia, en qualsevol jurisdicció, no tingui mitjans, ha de tenir la mateixa possibilitat que una persona que té mitjans.

Nosaltres sempre havíem pensat, els lliberals, que el tema de la responsabilitat civil en judicis penals, en els quals es barregen quantitats, a vegades, molt importants, crec, i segueixo pensant que es mereixia que, també, es tingués en compte d'una manera similar a la dels temes civils. En fi, segueixen els nostres criteris, i no sé si hi ha esmenes parcials que puguin afinar algun d'aquests temes, però, en tot cas nosaltres mantenim aquest text tal com l'hem presentat.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions per part dels grups?

Sí, Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Per comentar al cap de Govern... probablement ja ho estudiarem més a la Comissió, però, admetem que l'article 2 apartat 1 i 2 pugui admetre aquesta exclusió que em diu, seria només pel procediment d'*habeas corpus* de l'article 9.3 de la Constitució, però, no per l'article 41, que és el de procediment urgent i preferent, perquè aquest fa referència als

capítols III i IV, Drets i llibertats, que són qüestions que afecten els drets polítics dels ciutadans, per exemple, o altres drets econòmics i socials, i per tant no és de la jurisdicció penal. És a dir que la meua observació, ja la revisaré si no ho he analitzat bé pel que fa a l'*habeas corpus*, però, la continuo mantenint, en tot cas, per l'article 41 de la Constitució.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Si no hi ha cap altra intervenció, procedirem a la votació votant sí o no a les esmenes.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí
 M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No
 M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí
 M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : Sí
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No
 M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez : No
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No
 M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No
 M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No
 M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí
 M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : No
 M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí
 M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No
 M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí
 M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí
 M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : No
 M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No
 M. I. Sr. Josep Areny Fité : No
 M. I. Sr. Modest Baró Moles : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, voleu procedir al recompte, si us plau.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 10; vots no: 16.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, doncs a la vista del resultat de la votació, declaro desestimades les esmenes a la totalitat, i atès que hi han estat presentades esmenes a l'articulat, el Projecte de llei seguirà la seva tramitació en Comissió.

Passem al punt número 6 de l'ordre del dia.

6. Examen i aprovació, si escau, de l'esmena a la totalitat amb text alternatiu, presentada pels M. I. Srs. Vicenç Alay Ferrer, M. Rosa Ferrer Obiols, i Simó Duró Coma, en representació del Grup Mixt, Miquel Alís Font, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, al Projecte de llei de modificació del Reglament laboral i de disposicions del Reglament tècnic i del Reglament d'aplicació núm. 13 del Règim Andorrà de Seguretat Social.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 42/1999, del 5 de novembre. S'hi ha presentat una esmena a la totalitat amb text alternatiu per part del Grup Mixt i per part del Grup Parlamentari Agrupament Nacional Democràtic, que ha estat publicada en el Butlletí número 53/1999, del 27 de desembre.

Té la paraula el Grup Mixt per esposar l'esmena. El Sr. Vicenç Alay té la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Les esmenes a la totalitat formulades des de l'oposició poden obeir, evidentment, a diferents motius. El més elemental de tots, el de la simple discrepància de plantejament polític amb les propostes del Govern. En aquest cas però, el tema és lleugerament diferent, i no és tanta la discrepància de base la que justifica l'esmena.

Per aquesta raó, l'esmena a la totalitat que presentem des del nostre Grup, i des de la resta de l'oposició és una esmena amb text alternatiu. Sembla evident que el text presentat pel Govern respon a la decisió que compartim d'estendre el dret de baixa per maternitat, recollit ja en el nostre ordenament

jurídic, als casos d'adopció, emparats, o a recer de la Llei qualificada d'adopció, recentment promulgada i del reglament que la desenvolupa.

Aquest plantejament -que repeteixo- compartim, no s'acaba de traduir en un bon text per un parell de qüestions, al nostre entendre, prou rellevants.

En primer lloc, el text presenta errors importants en el seu redactat, com pot ser que el darrer paràgraf de l'exposició de motius es parli d'una disposició transitòria amb un contingut prou important per als efectes retroactius de la llei, i que en l'articulat de la Llei aquesta disposició no apareix enlloc. Val a dir, a més, que no sabem on rau l'error: si en no haver recollit la disposició en el text, o en no haver-ne suprimit la referència en l'exposició de motius.

Un altre error, aquest cop d'un abast força més important és el que es constata en l'article primer, on textualment es diu: "Les disposicions del Reglament tècnic del Règim Andorrà de Seguretat Social relatives al pagament de prestacions de salari a les assegurades cotitzants d'una pensió diària, per causa de maternitat, durant dotze setmanes després del part, s'apliquen en cas d'adopció en les mateixes condicions, a les assegurades cotitzants." Volem recordar que d'acord amb la legislació vigent, la baixa per maternitat comporta una pensió diària que es pagarà durant setze setmanes, tal com diu l'article dotze del Reglament tècnic de la CASS, i no durant les dotze setmanes que estableix el text que s'esmena.

Creiem que és un error, un error greu, i que cal esmenar-lo. Una altra possibilitat seria que el Govern tingués la pretensió, en el seu moment, de reduir la pensió per maternitat de setze a dotze setmanes, cosa que, honestament, no creiem, però que, en qualsevol cas, mereixeria igualment la nostra esmena.

En segon lloc, i en aquest punt, sí, que plantegem una discrepància absolutament política. El text del Govern es queda en una simple assimilació de la baixa per adopció a la vigent baixa de maternitat, quan entenem que podia haver anat força més enllà.

Al nostre entendre l'aprovació d'aquesta Llei no pot deixar de banda una qüestió elemental, que és que entre la redacció dels textos que regulen la baixa per maternitat, els textos del Reglament de la CASS, i l'actualitat, s'han produït fets d'una transcendència jurídica tan rellevant com l'aprovació de la Constitució. I aquesta Constitució estableix uns principis, que al nostre entendre, el redactat que proposa el Govern, pot arribar a conculcar.

Ens referim, tal com consta en l'exposició de motius del text que presentem, a l'article 13.3 de la Constitució, en el qual s'estableix la igualtat de drets i obligacions per ambdós cònjuges, i a l'article 6 de la

Constitució, també, que proclama el principi de la no discriminació per raó de sexe, entre altres. A la llum d'aquests principis, la nostra Proposta estén aquest dret de descans per maternitat o per adopció a la figura del pare indistintament pels casos d'adopció, i amb determinades limitacions per elementals qüestions fisiològiques i de salut, pels casos de maternitat.

En un altre ordre de coses, i atenent el fet que les modificacions proposades afecten diferents textos legals, citarem per exemple el Reglament de la CASS, i el Reglament laboral al que es refereix el títol de la Llei, títol original de la Llei que es proposa, i a més el Decret sobre contracte de treball de l'any 74 que no apareix en la Llei, però, que segueix vigent, i afecta aquests temes, doncs, atenent a això, hem optat perquè en el redactat de la nova Llei, el text expliciti totes aquestes qüestions i totes les modificacions vinguin recollides en el mateix text.

D'aquesta manera, proposem, també, canviar el títol de la Llei, un títol que ara es refereix als canvis de reglaments, i que nosaltres volem que reculli exactament el contingut de la Llei. Tot això ho fem perquè la Llei sigui més operativa i més entenedora.

Per aquestes raons demanem a aquesta Cambra l'aprovació de l'esmena, i consegüentment, el text alternatiu que l'acompanya.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula la Sra. M. Rosa Ferrer.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, jo només ratificar el que ha dit el company, Sr. Vicenç Alay, i només dir que per a nosaltres el Projecte de Llei que ha presentat el Govern ve a regular, com s'ha dit aquí, les condicions de baixa per adopció, equiparant-les a les condicions de baixa per maternitat en els casos de fills biològics, així com i, també, confirma legalment que els fills adoptius tenen els mateixos drets en tant que beneficiaris de la CASS que els fills biològics.

Aquestes són les dues qüestions bàsiques que regula aquesta modificació del Projecte de Llei del Reglament laboral i de la CASS.

Per a nosaltres, això, ja és de per si, un avenç important, i que cal felicitar-los per a aquesta iniciativa, que ve a cobrir una necessitat que ja es palesa avui en dia a Andorra, que existeix ja.

Però, des de l'oposició parlamentària, i des d'una perspectiva més socialitzant i progressista, ens ha semblat que calia aprofitar aquesta oportunitat per incloure a aquesta Llei aspectes molt més novedosos, com els ha apuntat, aquí, el Sr. Vicenç Alay. I, tal és el cas de la nostra Proposta consistent en què aquest descans de baixa per maternitat, tant si es tracta de supòsits d'adopció com de fills biològics, pugui ser gaudida tant per la mare com pel pare, sense cap tipus de discriminació per raó del gènere.

Un altre aspecte important és el fet que aquesta baixa per maternitat es perllongui fins al termini de setze setmanes i no a dotze com ho fa el Projecte de Llei presentat pel Govern, modificant ja un termini que és de setze setmanes, avui en dia.

Aquests són els motius que ens han portat a l'arc parlamentari -en tot cas a nosaltres- de l'oposició a defensar el text alternatiu, i que, avui, se sotmet a votació. Aspectes de fons que diferencien una política més conservadora d'una molt més progressista i que, entenem, és totalment assumible.

Si avui la majoria parlamentària lliberal vota afirmativament aquesta esmena a la totalitat amb text alternatiu que presentem, entenem, que Andorra donarà un pas endavant en la modernització de l'estat de dret que som, i en l'equiparació de la nostra legislació a la dels països del nostre entorn geogràfic. També, donarem compliment a les exigències de l'evolució en el camp dels drets humans, i de la no discriminació per raó de sexe.

Per tots aquests motius, demanem que la majoria lliberal prengui en consideració aquesta esmena a la totalitat amb el text alternatiu.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, per exposar la seva esmena té la paraula l'Agrupament Nacional Democràtic. Sr. Miquel Alís teniu la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

En el Projecte de Llei de modificació del Reglament laboral i de disposicions del Reglament tècnic i del Reglament d'aplicació núm. 13 del Règim Andorrà de Seguretat Social, el Govern ha volgut regular una baixa per adopció (reservada únicament a la mare, salvat el cas que l'adoptant sigui una sola persona de sexe masculí) doncs, equiparable a la baixa per maternitat, i això, tal com diu el Projecte de Llei, en l'exposició de motius, en l'interès dels infants adoptats i a fi d'optimitzar el necessari període d'acoblament entre la família adoptant, i el fill

adoptiu, permetent així, l'adaptació del menor i la seva integració a un nou entorn familiar i, eventualment, a una altra cultura i llengua.

També, el mateix Projecte de Llei confirma, legalment, que els fills adoptius tenen els mateixos drets que els fills biològics en tant que beneficiaris d'assegurats cotitzant a la CASS.

En el text alternatiu que presentem al ple d'aquesta Cambra proposem d'anar una mica més lluny:

-considerant que la citada baixa per adopció la puguin gaudir, a elecció, tant el pare com la mare adoptants, de forma simultània o successiva, i això, en l'aplicació de l'article 13.3 de la nostra Constitució, on s'estableix la igualtat de drets i obligacions per ambdós cònjuges;

-ampliant de dotze a setze setmanes la durada de la baixa;

-adaptant la baixa per maternitat, introduint que el pare pugui gaudir, també, d'aquest descans: amb l'acord previ dels cònjuges; sis mesos després del part; amb una certificació mèdica en el sentit que la reincorporació de la mare al lloc de treball no comporta cap perill o risc per a la seva salut.

Esperem que, amb consonància amb la nostra Constitució, el ple aprovi l'esmena a la totalitat amb el text alternatiu que proposem.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir ara o al final?

Al final?

Bé, doncs passem a la intervenció dels grups parlamentaris. Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Joan Verdú.

M. I. Sr. Joan Verdú:

Gràcies Sr. síndic.

El text, avui presentat, pel M.I Govern, vetlla i regula per a l'interès dels infants adoptats, i a fi d'optimitzar el necessari període d'acoblament entre la família adoptant i el fill adoptiu. Considerem, també, essencial des del Grup Parlamentari Lliberal, que s'ha de regular una baixa per adopció equiparable a la baixa per maternitat, actualment prevista per la normativa vigent, tant en matèria laboral com en matèria de Règim Andorrà de Seguretat Social.

Aquesta baixa, ja prevista en la majoria dels països europeus, permet l'adaptació del menor i la seva integració a un nou entorn familiar, i, eventualment, a una altra cultura i llengua. Entenem, també, que

aquesta baixa no ha de ser reservada únicament pels casos d'adopció de nounats, i que ha de ser ampliada a tots els casos d'adopció, sigui quina sigui l'edat del menor.

Tot i això, el text alternatiu que, avui és presentat a debat, en forma de Proposició de Llei de regulació dels períodes de descans per maternitat o per adopció dels treballadors assalariats, incorpora i amplia, la possibilitat que el citat període de baixa pugui ésser gaudit a elecció, tant pel pare com per la mare, ampliació que, també, considerem oportuna des del Grup Parlamentari Lliberal.

Cal dir, no obstant, i després d'haver analitzat aquest text alternatiu, que creiem necessari, introduir-hi certes modificacions que, al nostre entendre, milloraran substancialment el mateix. Algunes d'elles han estat exposades pel Sr. Alay i la Sra. Ferrer, les recollim, i les tenim en compte. Aquestes, evidentment, seran debatudes i discutides durant les sessions de treball, una vegada el text sigui tramès a la Comissió Legislativa pertinent.

Per tot l'exposat, i sabent valorar, també, des de les files liberals les iniciatives positives, el Grup Parlamentari Lliberal votarà favorablement l'esmena a la totalitat amb text alternatiu, presentada al Projecte de Llei de modificació del Reglament laboral i de disposicions del Reglament tècnic i del Reglament d'aplicació núm. 13 del Regim Andorrà de Seguretat Social.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció del Govern, Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Molt breument, el Govern comparteix la postura del Grup Parlamentari Lliberal d'acceptar l'esmena a la totalitat per tractar la reforma d'aquesta Proposició de Llei, de la qual no n'estem massa contents, és veritat. Hi ha hagut algun error en la seva redacció que no puc explicar ara, Sr. Bartumeu, és veritat, ja ho hem vist. Però és clar, una vegada presentada aquí, com que és una Llei... –com ha dit la Sra. Rosa Ferrer- hi ha una millora substancial, encara que fos tal qual, hi ha una millora important. No era qüestió de retirar-la en l'últim moment, i tornar a començar el procediment, sinó de tirar endavant. Per tant, jo agraeixo a tota la Cambra que hagi trobat el consens en aquest tema, i ofereixo el treball del Govern a la Comissió. Per nosaltres mateixos, esmenar els petits errors que haguem pogut tenir sobre la filosofia de

totes les propostes al text alternatiu. És a dir, es discutirà a la Comissió, i allí serà on es determinarà si es socialitzant i progressista, o si n'és massa de socialitzant i progressista, ja que aquestes paraules, avui en dia, perden una mica el seu contingut.

Però en fi, em sembla que la voluntat de tota aquesta Cambra és la mateixa que la del Govern. És fer una cosa que era de justícia, que era adaptar a través de l'existència de la Llei d'adopció, moderna i adequada, i que ja dona uns fruits importants a Andorra, avui dia, adaptar la realitat al que és de justícia per a la Constitució. Si això implica la igualtat de drets i obligacions de la manera que s'interpreta aquí, això s'haurà de discutir, en parlaran, suposo que en Comissió, i el Govern intervindrem en la millora possible d'aquesta Proposta, en el seu moment.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sr. Alay, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Bé, jo només voldria dir en nom del meu Grup, i suposo que en nom de la resta de grups de l'oposició que han presentat aquesta proposta, que ens felicitem que el Grup Lliberal hagi estat per una vegada sensible als nostres arguments, i que s'hagi tirat endavant aquest Projecte, o aquesta esmena.

Entenem, també, que hi caben, segurament hi caben esmenes per millorar aquest text, i esperem que el clima de la Comissió sigui un bon clima, que pugui tirar endavant aquesta Llei, i pugui assolir el millor redactat possible.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Bé, doncs, a la vista de les intervencions proposo declarar aprovada l'esmena a la totalitat amb text alternatiu. S'obrirà un període d'esmenes a aquest text que només podran ser a l'articulat.

Passem a l'últim punt de l'ordre del dia, punt número 7.

7. Informe anual del Raonador del Ciutadà.

L'Informe anual del Raonador del Ciutadà correspon a l'any 1999, que inclou els mesos d'activitat corresponents a l'any 1998. Fou tramès als consellers

generals per carta de data 9 de març, i serà publicat al Butlletí del Consell General en forma d'annex, tal com s'indica en l'edicta d'admissió a tràmit, un cop s'hagi disposat dels exemplars necessaris.

A continuació tenen la paraula els grups parlamentaris per procedir al debat. Té la paraula el Grup Mixt. Sr. Vicenç Alay teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Per part nostra, el tema debat, la paraula debat serà excessiva per la nostra intervenció, i ho dic per un fet elemental. És que el text de l'informe del Raonador del Ciutadà ens ha arribat, com es públic en aquesta sala, amb molt poc temps. És un informe que hem pogut llegir els consellers, però que no hem pogut passar a la resta dels membres del Grup, i considero que seria precipitat, per part nostra, entrar en un debat a fons sobre això. Sobretot quan tenim la possibilitat, i no és la primera vegada que succeeix, perquè ja està establert d'aquesta manera que el raonador pugui ser convocat a la Comissió d'Interior per poder debatre els seus informes.

Ja ha succeït una vegada, i en aquest tema esperem poder-ho tornar a fer.

Jo, en una primera valoració he de dir que bé, en el moment que es va aprovar... aquesta sala va aprovar la llei del Raonador del Ciutadà, el nostre Grup se'n va felicitar, i seguim pensant que va ser una bona iniciativa. És bo que hi hagi una figura com la del Raonador del Ciutadà. Pel que es veu, amb la ingent quantitat de folis que ens ha fet arribar, la seva feina, aquest any l'ha aprofitat prou. Hi ha un nombre d'expedients tramitats important -213.

Com he dit abans no vull entrar en una valoració de tota la feina que s'ha fet en el sentit qualitatiu, ni a favor ni en contra, perquè és una cosa que correspon a tot el Grup de debatre-ho. Hi ha una sèrie de coses que consten a la part introductòria de l'informe, per exemple, la qüestió dels quarts, coses d'abast molt general, coses que es refereixen a l'Administració general, a l'Administració comunal, que creiem que mereixen una reflexió aprofundida. Nosaltres tenim tot l'interès en poder debatre això personalment amb el Raonador, i en un termini no massa llarg, que doni temps al Grup per poder-ho debatre, que els companys puguin estar d'acord amb les mateixes dates, demanar al Raonador que pugui comparèixer davant de la Comissió corresponent -Interior- si no es canvia, per poder discutir tots aquests aspectes.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula la Sra. M. Rosa Ferrer.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Avui ens trobem en la primera presentació, davant del ple del Consell General, de l'Informe anyal del Raonador del Ciutadà.

He de recordar que és a partir d'una esmena que havíem presentat des de Nova Democràcia, i que fou transaccionada a la Comissió, que s'ha aconseguit que aquest Informe s'hagi de veure davant del ple del Consell General en la primera sessió ordinària del primer període de sessions.

És evident que el Raonador del Ciutadà ha de donar comptes precisament a aquella institució de la qual depèn, emetent el preceptiu informe, i posant de manifest aquelles mancances que hagi pogut detectar en el desenvolupament del seu comès. I com ha dit el conseller, Sr. Vicenç Alay, per raons de temps, de volum de l'Informe, no podem entrar a analitzar el fons, però, sí, que vull fer unes consideracions pel que respecta a la forma amb que ha presentat l'Informe el Raonador del Ciutadà.

Avui ens trobem a la pràctica davant una situació que jo qualificaria de "kafkiana". Se'ns demana als consellers generals que ens pronunciem sobre un informe, que ni tan sols ha estat publicat al Butlletí del Consell per raons de volum -dedueixo-, i a més, el Reglament ho permet, i és així -no ho critico-, que conté 869 pàgines dedicades majoritàriament a transcriure cas per cas, els 213 expedients que ha analitzat des del novembre del 1998 fins el desembre del 1999.

Sí senyors, de les 869 pàgines, n'hi ha 778 en les quals el Raonador del Ciutadà s'ha limitat a copiar l'intercanvi de correspondència dels particulars que han requerit els seus serveis, i la que ha adreçat ell i rebut de les diferents institucions del país, transcrites literalment.

Més enllà de les estadístiques -una part que dedica a les estadístiques- que publica, de la transcripció dels discursos -que també els transcriu en aquest informe- que ha pronunciat durant l'any, i del llarg catàleg d'entrevistes personals i telefòniques que ha mantingut, també, al llarg de l'any, i que, per cert, vigilin senyors consellers si no volen que el seu nom surti allà quan van a veure al Raonador del Ciutadà, perquè hi ha companys d'aquesta Cambra que hi surten, també allà catalogats, a la llista de consellers... i que, per cert, el Raonador detalla amb

una precisió exquisida, en aquest Informe de 869 pàgines.

De tot aquest informe, dedica només 8 pàgines, -de la 5 a la 12, ambdues incloses- del que ell anomena una presentació, en la qual només inclou un paràgraf per descriure els fets més rellevants en els quals ha intervingut, i en els que entenc que és la seva missió com a Raonador (es troben al final de la pàgina 10 i al principi de la pàgina 11 -un paràgraf-). Aquí apunta, de passada, la qüestió dels quarts en la clarificació de competències, la necessitat d'endegar una legislació d'ordenament territorial, suggeriments a correus pel retard en la distribució del correu, la necessitat d'una Llei d'investigació de paternitat; la creació d'una llar refugi per a les dones maltractades, la creació d'un departament de la dona -a Govern-, establiment de centres de dia per a la gent gran... És a dir, que són temes prou importants com perquè mereixin alguna cosa més que un simple apunt de passada, i que si algú en vol saber quelcom de més ha d'anar a buscar el cas concret que es troba a les pàgines del final...

Vull dir que, el Raonador no n'extreu cap conclusió, no fa cap valoració en el seu resum o presentació, no hi ha conclusions, sinó que és la referència al cas concret.

La resta de les 8 pàgines les dedica a explicar amb quines personalitats -d'Andorra i de l'estranger- s'ha entrevistat, quin lloc protocol·lari li han dispensat -a nivell d'institucions en algun comú, etc.-, i els viatges que ha realitzat per donar-se a conèixer com a institució, sense oblidar-se, evidentment, de donar les gràcies als mitjans de comunicació per haver-lo tractat tan bé -els hi dedica tres paràgrafs. I tot això exposant clarament -ho diu el seu informe... aquest, en aquestes 8 pàgines- que ha mantingut 498 entrevistes i ha tingut 1.140 converses telefòniques. El temps, ja, només, per calcular, això, crec que és important.

Tot plegat un informe que no informa. Només exposa el que ha fet, i transcriu la informació que li han facilitat sense que hom hi trobi ni un sol apartat dedicat a les seves conclusions, ni una sola referència a la seva opinió sobre les mancances i la indefensió amb què es troba el ciutadà en general a l'hora d'acudir a l'Administració pública, ni quines són les millores i les urgències legislatives que es necessiten en general -i subratllo- en general.

Perquè pensem que la casuística concreta no interessa a ningú, i que no és missió del legislador fer safareig del cas per cas. Al Consell General li interessa saber si el ciutadà està ben atès davant l'Administració pública, si està degudament informat dels seus drets i si li són respectats, en general!

Al Consell General li interessa conèixer si amb la modificació d'alguna llei o bé amb l'adopció de nous textos legislatius al parer del Raonador, el ciutadà se sentirà més protegit i respectat. Però tot això amb fonamentació i argumentació.

A més, a primer cop d'ull, perquè tot just hem tingut una setmana i escaig per analitzar les 869 pàgines, es pot apreciar com el Raonador ha envaït competències que no li corresponen en acceptar mediar entre particulars, o bé les referències que fa del Consell Superior de la Justícia.

Tot plegat, al nostre parer, i sense menystenir la bona tasca que ha realitzat el Raonador, que a ben segur és molta -sense entrar a discutir en això-, aquest Informe, pensem, tal com ha estat presentat, hauria de ser tramès a una comissió legislativa permanent, -que entenem que podria ser perfectament, com ha dit el Sr. Vicenç Alay, la d'Interior- perquè l'analitzi, el valori, pugui mantenir les reunions que siguin necessàries amb el Raonador del Ciutadà, perquè aquesta Comissió emeti unes conclusions, que demano que haurien de ser sotmeses a aquesta Cambra, una altra vegada haurien de tornar al ple del Consell General, per tal, sobretot, d'establir l'estructura de l'Informe -com hauria de ser-, evitant el cas per cas, i verificar si l'activitat desenvolupada, sobretot el primer any de treball i de feina del Raonador del Ciutadà, si la seva activitat desenvolupada durant aquest any i escaig s'adiu a la que té encomanada per llei aquesta institució.

Amb el poc temps... potser la situació ideal, vist que hi ha una llei que... en fi, s'estipula com aquest informe ha d'estar sotmès al ple el dia d'avui, en aquesta primera sessió del primer període de sessions, si haguéssim, potser, disposat de més temps, haguéssim pogut presentar una proposta d'acord que hagués seguit el tràmit parlamentari establert al Reglament del Consell, però, amb el temps que hem tingut és inviable, perquè materialment no hi havia temps per poder-ho fer, no estàvem dins dels terminis.

Per aquest motiu, i vist l'estructura, sobretot, de l'informe -la forma d'aquest informe-, tal com ha estat presentat, repeteixo, jo vull proposar que s'encomani a una comissió legislativa permanent que faci unes conclusions, que l'analitzi, parli amb el Raonador, l'analitzi i porti unes conclusions davant del ple que siguin aprovades o no -vull dir, que siguin consensuades-, per evitar que els anys venidors ens trobem amb situacions com aquestes, i que el Consell General, en la primera sessió del primer període de sessions pugui analitzar un informe amb unes conclusions, i no es necessitin dos sessions, ni enviar

cada any l'informe a una comissió legislativa permanent.

Doncs, jo demano si jo els puc fer aquesta proposta, i que s'adopti, avui, aquí, al ple del Consell. Sobretot que aquestes conclusions tornin al ple del Consell per establir la forma, i evitar que en els anys, en el futur, tornem a trobar-nos en situacions d'aquestes.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

En tot cas, abans de donar la paraula als altres grups parlamentaris, només precisar sobre el que acabeu de dir, Sra. Ferrer, que en el cas del tractament, doncs, de l'Informe del Raonador del Ciutadà la Junta de Presidents al seu dia, el que va acordar -i ho llegeixo textualment- diu: "Encomanar a la Comissió Legislativa d'Interior el seguiment dels treballs del Raonador, en especial els debats específics que es derivin de l'Informe, aquest un cop hagi estat presentat al ple". En aquest cas el que demaneu és que hi hagi un informe, doncs, concret d'una comissió legislativa sobre aquesta qüestió per tal que es pugui tornar a debatre, aquí, en el si del ple, llavors, això, hauria de ser objecte d'un encàrrec de la Junta de Presidents a una comissió que podria ser, en aquest cas, la mateixa Comissió d'Interior, i, llavors la Comissió Legislativa en qüestió, doncs, tindria aquest encàrrec de redactar un informe per poder aportar unes conclusions, aquí, a l'aprovació del ple.

Doncs, a continuació té la paraula, per l'Agrupament Nacional Democràtic, el Sr. Narcís Casal.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, jo avanço a la companya Ferrer que el nostre Grup Parlamentari està totalment d'acord amb la proposta que ha fet ella, i que suposo que el nostre representant, a la Junta de Presidents, recolzarà aquesta iniciativa.

Jo, en la meua intervenció, només vull parlar de temes de forma, perquè, evidentment, haver rebut un informe de 900 pàgines amb una antelació de, em sembla que són 7 dies hàbils -pràcticament una setmana-, i sobretot haver-ho fet per primera vegada en la història d'aquest país, doncs, bé, complica molt el que un pugui, realment, acabar d'analitzant-lo, i donar unes conclusions que recullin una mica el sentit del Grup Parlamentari.

Jo penso que s'ha produït una certa inquietud per la poca antelació amb que s'ha rebut l'informe -ja ho han expressat els meus companys. Crec que... bé,

estic segur perquè així ens ho va dir el nostre president, que els presidents dels grups parlamentaris van arribar... van fer unes previsions -i ara ens ho ha confirmat el Sr. síndic- sobre la manera en què s'hauria d'articular el debat i la discussió a l'entorn de l'informe del Raonador del Ciutadà.

Sembla, per això, l'única errada que va tenir, que era imprevisible de totes maneres, era que, evidentment, no es podia preveure que es rebria un informe de 900 pàgines, precisament una setmana abans de la sessió -és la meua interpretació.

Malgrat tot, jo crec que la Llei diu que l'Informe, la Llei diu concretament que l'Informe, es presentarà en la primera sessió tal com ens ho ha recordat la companya Ferrer. La Llei diu: "es presentarà". Però, també diu que el Consell acordarà la manera de debatre aquest informe.

Per tant, crec que hi ha un cert marge per corregir el que no ens agradi.

Jo crec que el millor seria el de seguir amb la idea acordada pels presidents de demanar la compareixença del Raonador en la Comissió, en la Comissió d'Interior, si no vaig errat. Una vegada comparegut el Raonador, potser la Comissió podria elevar un informe, o una opinió al ple.

Nosaltres creiem que és bo aprofitar aquesta primera trobada amb el Raonador per a intentar millorar el funcionament de tots, no solament del Raonador sinó el nostre, i la interrelació que tenim, i, també, per consolidar, doncs, aquestes relacions entre les dos institucions.

Tot plegat, em sembla que ha de poder-se discutir en la Comissió, i, també, en el ple de la Cambra.

En tot cas aquesta és la nostra opinió, i com que confiem en seguir opinant sobre la qüestió, ja en la mateixa Comissió d'Interior, i, potser després, en el ple, m'abstindré -com he dit- de valorar el fons d'un Informe que tampoc hem tingut el temps d'estudiar.

Sí que em permetré, únicament, en d'insistir en la principal qüestió de forma.

Malgrat el marge de correcció que ens dóna la Llei -com he dit-, no deixa de tractar-se d'un Informe sobre l'activitat de l'any passat -com he dit de l'any 1999-, i sent avui 21 de març, em sembla a mi que haguéssim pogut rebre'l amb certa antelació, i no sis dies abans de la sessió.

Sembla que Sindicatura havia demanat l'informe, i que finalment no s'ha rebut fins fa ben poc.

Semblaria, doncs, que la pilota està al teulat del Sr. Raonador... semblaria... Per tant, aquí, simplement, haurem de demanar al Raonador, una vegada hagi opinat, evidentment -que no l'hem escoltat sobre

aquesta qüestió, potser ell en té una altra versió- que en futures edicions la cosa sigui diferent.

O, en tot cas, s'imposi al Consell la distinció entre el que és la presentació de l'Informe al Consell, tal i com diu la Llei, i el que és el debat.

Aquesta "presentació" es convertiria en una espècie d'"acús de recepció" de l'Informe, que és més o menys el que estem fent avui, perquè no podem entrar massa en el fons, i s'ajornaria el debat de l'Informe per posteriors intervencions, ja sigui a través de la Comissió d'Interior o sense la intervenció, jo penso que seria pertinent la intervenció en la Comissió d'Interior.

Dit el qual, només em queda esperar la compareixença del nostre Raonador en la Comissió d'Interior, i que comenci de debò el diàleg que jo crec que hem de tenir tots plegats en aquestes qüestions.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Grup Lliberal. Sr. Francesc Mora teniu la paraula...

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, el debat que avui es proposa és difícil de fer-lo. Entenem que el que s'ha de fer és una valoració una mica, així, general sobre la nova institució en aquest any d'aplicació. Entenem que el debat concret sobre les propostes concretes s'ha de fer en Comissió, estem totalment d'acord en aquest plantejament.

Compartim, el Grup Parlamentari Lliberal, tot el que s'ha dit quant al procediment a establir, és a dir que el debat es passi en Comissió, i després es treguin unes conclusions que es tornin a debatre al ple. Estem totalment d'acord en què es faci així, en tot cas, és una institució nova, i que, bé, a poc a poc ha d'anar millorant els seus procediments.

En tot cas, quant al contingut de l'Informe... el volum de l'Informe el que diu, entenc que no és el tipus d'informe que crec que s'hauria d'haver efectuat com marca la Llei. És a dir, evidentment, és una cosa molt extensa, hi ha moltes cites i moltes coses, però, jo crec que tots tenim al pensament que no és el tipus d'informe que s'havia d'haver efectuat pel Consell General.

No obstant això, també, en Comissió, doncs, seguint el suggeriment de la Rosa Ferrer, entenem que també s'ha de marcar una mica el procediment del tipus d'informe que s'ha de fer. En aquest cas, coincidim

plenament amb les afirmacions que s'han fet sobre l'informe i el procediment a seguir.

No obstant això, alguna conclusió que nosaltres entenem que, sí, que es pot treure el primer any, i vist també l'informe, és el gran volum de qüestions que s'han plantejat al Raonador del Ciutadà. És a dir, en tot cas entenem que la institució... la nova institució ha tingut una bona acollida per part del públic i de la societat. Entenem que s'ha demostrat -almenys fins ara- s'ha demostrat necessària l'existència d'aquesta figura que en molts països existeix que és la figura de l'*Ombudsmen*. Entenem que s'ha demostrat necessària, i creiem que la ciutadania ha rebut amb un bon grat aquesta nova institució, sobretot amb totes les qüestions que se li han plantejat.

Entenem que des d'aquest punt de vista el Consell General ha encertat a l'hora de crear la institució del Raonador del Ciutadà.

No obstant, també, entenem que hi ha hagut... que hi ha qüestions que no són... que són unes certes mancances que també entenem que s'han d'anar millorant, poc a poc amb el temps. Vull ser extremadament prudent, a l'hora d'avançar possibles qüestions que ens puguem plantejar des del Grup Parlamentari Lliberal, però, en tot cas creiem que hi ha dos punts en què s'ha de ser molt prudent en relació a la institució del Raonador del Ciutadà, i que, en el seu moment, en la Comissió, nosaltres plantejarem aquests dos punts. Afecten bàsicament a la presència internacional de la institució del Raonador del Ciutadà, és a dir, a la seva presència exterior, i a la clara separació que ha d'haver-hi entre la seva actuació, i l'actuació del poder judicial.

Entenem que són dos punts que, aquí, no pot haver-hi cap manera confusió. En aquests dos punts ha d'haver-hi clarament una delimitació claríssima de les funcions del Raonador del Ciutadà. I són aquests dos punts que creiem que... ja dic, sent extremadament prudent en la nostra afirmació, creiem que haurien de ser millorats, sobretot el tema de les relacions exteriors. Andorra, en general, ha de ser prudent; ja no parlo de la política exterior, jo només parlo de les relacions exteriors, independentment de la política que es tingui, i que entenem que en aquestes relacions exteriors s'ha de ser molt prudent, i, en tot cas, entenem que els actes que el Raonador del Ciutadà pugui efectuar a nivell internacional, en certa manera han d'estar o bé limitats o bé sotmesos, en certa manera, a uns criteris molt estrictes, i entenem que, això, ha d'estar regulat per llei.

En aquest sentit creiem que s'ha d'incidir en aquest tema, que és important que així es faci. Nosaltres, així, en Comissió ho defensarem, i ho proposarem.

L'altra qüestió són les relacions amb el poder judicial. Aquest punt també, entenem que la Llei, malgrat que jo crec durant el treball en Comissió va quedar molt clar que no es podia, en cap cas, intervenir quan un assumpte estava davant de la justícia, jo crec que la Llei en última instància encara ha permès una esclatxa, via recomanacions. Entenem que aquesta esclatxa no hi ha de ser de cap manera, i que les intervencions del Raonador en assumptes que estiguin en la justícia ha d'estar clarament prohibida per llei.

Aquests són els dos punts. Així, en aquest primer any de valoració, que entenem que serien susceptibles de debat en el si de la Comissió, i que el Grup Parlamentari Lliberal creu que s'haurien clarament de millorar.

Per la resta, bé, entenem que l'acollida social de la feina de la nova institució ha estat positiva, i, a partir d'aquí, en el treball en Comissió, doncs, poc a poc des de la nostra part, que es vagi avançant, i que aquesta institució, doncs, acabi finalment tenint èxit, com ha tingut en tants altres països.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Bé, acabat el debat només voldria recordar que en el seu dia la Junta de Presidents va fer unes previsions de calendari que permetessin que el ple del Consell disposés de l'Informe amb el temps necessari per tal de poder fer el debat que hem acabat de fer avui. Per les raons que sigui, això, no ha estat així.

Per altra part, com he dit abans, la Junta de Presidents, doncs, va encomanar a la Comissió Legislativa d'Interior de fer el seguiment, doncs, de l'Informe, i poder demanar la compareixença del Sr. Raonador del Ciutadà. En tot cas, jo, invito a la Junta de Presidents en la seva propera reunió a fer un encàrrec que vagi més lluny, en el sentit que demanava abans la Sra. Ferrer, que la Comissió d'Interior redacti un informe, tregui unes conclusions, de tal manera que pugui tornar, aquí, al ple a debatre's aquest Informe.

Acabat, doncs, l'ordre del dia s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

(Són les 19h50)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 200 PTA
Subscripcions: Tel. 821234